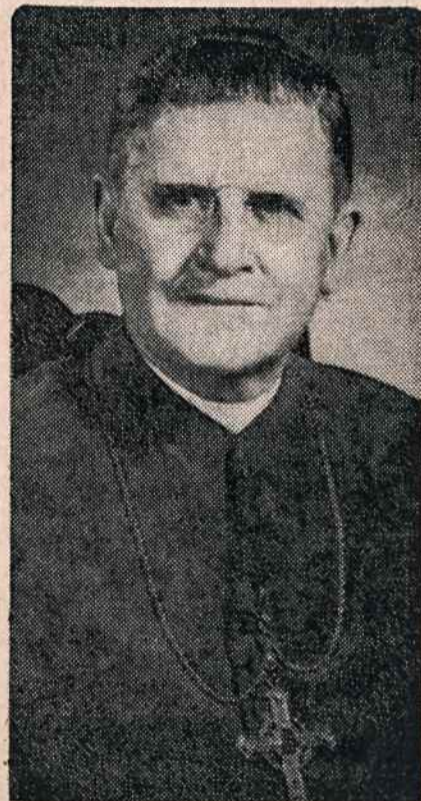

DARBININKAS

LIII NR. 43 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 14, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Brooklyno vyskupas dėl Lietuvos kankinių

Arkivyskupas McEntegart kreipėsi į parapijų ganytojus, kad birželio 16 paskelbtų tikintiesiems specialias maldas už deportuotus lietuvius ir dabar persekiojamą Lietuvos Bažnyčią

Arkivyskupas Bryan J. McEntegart, Brooklyno vyskupas

Arkivyskupas Bryan J. McEntegart, Brooklyno vyskupas, laiške (kurio originalas skyrium skelbiamas) priminė, kad 1968 lietuviai visame pasaulyje mini auksinį nepriklausomybės atstatymo jubiliejų. Priminė, kad Lietuvoje pirma vyskupija buvo įsteigta 1253, penki šimtai metų prieš Brooklyno vyskupiją, ir Lietuva visą laiką išliko krikščioniška iki šių dienų, nors ir komunistų persekiojama.

Brooklyno vyskupija esanti daug ko skolinga lietuvių bendruomenei, kuri maža skaičium, bet esanti labai įtakinga. Pašaukimai į kunigus iš gerų pamaldžių lietuviškų šeimų yra pavzdys visai vyskupijai.

Arkivyskupas norėtų, kad birželio 16 būtų skirta prisiminti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkтом dešimtim metų, ir kviečia susitelkti maldoje

už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią. 1941 metų birželio 14 yra diena, kada dešimtys tūkstančių lietuvių buvo ištremti į Sibirą, ir birželio 16, artimiausias sekmadienis, būtų tinkamiausias laikas maldom už kenčiančius lietuvius.

Arkivyskupas McEntegart, kreipdamasis į parapijų ganytojus, prašo paskelbti žmėnėm, kad šis sekmadienis, birželio 16, yra diena ypatingos maldos, kad kenčiantieji žmėnės šio nedidelio, bet didžio krašto būtų apdovanoti malonėm, kokios reikalingos pakelti dabartiniam persekiojimam ir kad jie niekad neprarastų galimo palengvėjimo vilties.

BISHOP'S OFFICE
75 GREENE AVENUE
BROOKLYN, N.Y. 11238

June 11, 1968

Dear Reverend Father:

In 1968, Lithuanians throughout the world are recalling with pride the Golden Jubilee of the restoration of independence to their beloved country after occupation and oppression by her neighbors for over a century.

The first Catholic Diocese in Lithuania was established in 1253, five hundred years before our own Diocese, and in a brief period practically the whole nation had become Christian and remains so to this day despite the new persecution by the Communists.

The Diocese of Brooklyn owes much to the Lithuanian community which, though small in number, has been most influential. The vocations, especially to the priesthood, from our good and devout Lithuanian families are a glowing example to the entire Diocese. These many vocations are clear evidence of a deep and enduring Catholicism.

I would like to set aside June 16th as the day to commemorate prayerfully this Fiftieth Anniversary of the restoration of independence to Lithuania and I would ask that it be considered a day of prayer for the persecuted Church in Lithuania. June 14, 1941 was the day of exile of tens of thousands of Lithuanians to Siberia and June 16th, the nearest Sunday, would appear to be a most appropriate day of prayer for them and their suffering fellow Lithuanians.

I would, therefore, ask you kindly to announce to your people that Sunday, June 16th, is a special day of prayer and I would ask you also to incorporate an appropriate invocation in the prayer of the faithful for that day that the suffering people of that small, but great, country will be blessed with the graces they require to endure the present persecution and never lose hope for eventual relief.

With very blessing, I am

Faithfully yours in Christ,
Bryan J. McEntegart
Archbishop — Bishop of Brooklyn

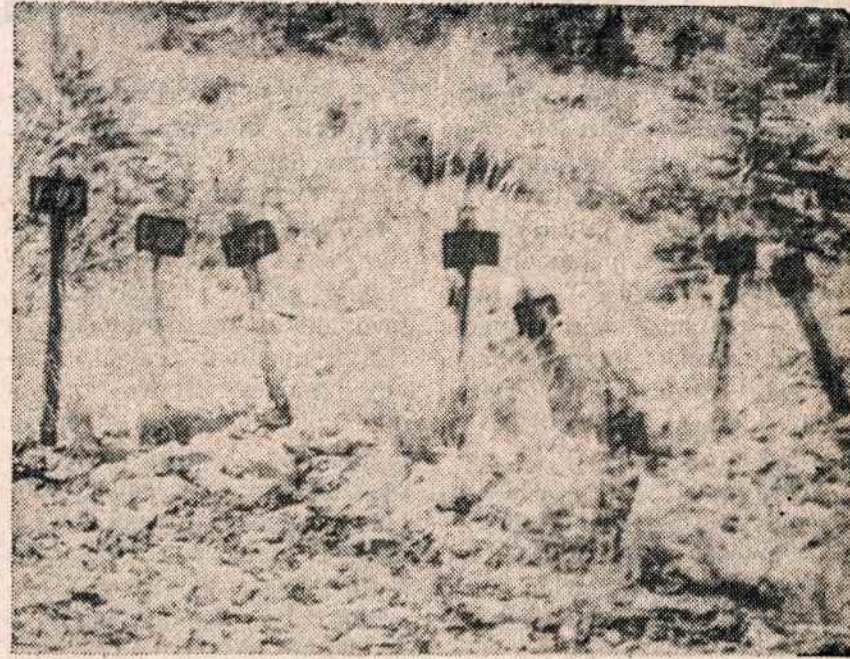
Prancūzijoje įtampa prieš rinkimus

Prancūzijos vyriausybė birželio 12 uždraudė gatvių demonstracijas visam rinkimų metui, paleido 7 studentų revoliucionierių organizacijas, ištrėmė 20 užsieniečių, kurie buvo suimti riaušėse tarp policijos ir studentų birželio 11. Tose riaušėse buvo sužeisti 93 demonstrantai ir 75 policininkai, 1500 suimtų.

Vyriausybė ėmėsi griežtesnių priemonių po atnaujintų studentų vardu rengtų demonstracijų, kurios siekė parodyti jėgą prieš rinkimus ir rinkikus priterizuoti. Nors profesinės sąjungos paskelbė vėl vienos valandos streiką, protestui prieš riaušėse vieno nušovimą, tačiau masėje tarp paryžiečių mažta pritarimas studentam ir kyla vis didesnis nuogastavimas dėl chaoso. Tas pats chaosas tęsiasi ir provincijoje.

Senato komitetas, vadovaujamas John Stennis, po kelionės Korejoje, birželio 11 paskelbė pareiškimą, kad amerikiečių ir p. korejiečių kariuomenės nėra parengtos pasipriešinti š. korejiečių agresijai.

— N.Y. Times įrodinėja, kad vyr. teismas prasilenkęs su konstitucija, pripažindamas, jog konstitucija nedraudžia remti vadovėliais nevaldžios mokyklų mokinių.

Tremtinių kapai Sibire

GENOCIDAS—kam gedulas, o kam laimėjimo šventė . . .

Nusikaltėliai prieš žmoniškumą — naciai nubausti Niurnberge. Kada ir kur bus nubausti nusikaltėliai bolševikai?

Genocidas — kam tai šventė:

Genocido šventė — tų dviejų žodžių sudėjimas draugėn ar ne ironiškai skamba? Bet sudėti jie draugėn dėl to, kad jie atspindi gyvenimo faktą, kuris yra ironija: ar ne ironija yra faktas, kad sutartį prieš genocidą paskubėjo priimti Sovietų Sąjunga, kuri pirmoji ėmėsi genocido veiksmus praktikuoti?

Ar ne ironija yra ir kitas faktas — 1939 spalio 10 Kremliuje buvo surengtas priėmimas Lietuvos delegacijai, pasirašius savitarpinės pagalbos sutartį; bet tuo pačiu metu jau buvo rašomos instrukcijos apie "prieš-sovietinio elemento likvidavimą" Lietuvoje ir, vašes baigus, spalio 11 tos instrukcijos buvo pasirašytos.

Kremlius pasiuntė savo patikėtinius į Lietuvą genocido vykdyti, ir po deportacijų operacijos grįžusius Maskvos enkaavedistų karininkus priėmė Stalinas bei Kalininas ir apdovanojo ordiniais.

Ar tai ne šventė Maskvai?

Genocidas — kam jis gedulas:

Gedulas Lietuvai. Ėjo banga po bangos, kurios naikino Lietuvos žmones. Pirmas deportacijų aktas — min. pirm. A. Merkys ir užsienių reikalų min. J. Urbšys pirmiausia deportuoti J. Paleckio ir M. Gedvilos 1940 liepos 16 pasirašytu įsaky-mu. Antras jau masinis aktas — 1940 liepos 11-12 naktį: suimta apie 2,000 veikėjų, kurie po kentėjimo kalėjimuose, po pusmečio buvo "nuteisti" už akių sunkiesiems darbam į tolimuosius rytus ar šiaurę. Nuo tada iki naujo masinio veiksmo

buvo individualiai suimta iki 12,000. Ziauriausias veiksmas — 1941 birželio 14-15, kada deportuota 34,760.

Su karo pradžia deportacijos virto masinio žudymo orgijom: nespėtus išvežti — šaudė. Pravienskese sušaudė 450 kalinių ir 27 civilinius stovyklos administracijos tarnautojus. Červenėje 80, Telšiuose — Rainiuose 76, Panevėžy 26, Zarasuose 22, Rokiškyje 30, Petrašiūnuose 28, Ukmergėje 7, Papilėje 10, Raseiniuose 20. Čia ir kitur tom dienom rasta nužudytų 1,114.

Tolimesni genocido veiksmai, kasmet po kelis masinius, buvo vykdomi nuo 1944 iki 1948. Kiekvieną jų lydėjo šeimų sudarymas, skausmas, ašaros, o visą tautą — gedulas.

Genocidas — kokis jo nuostolis tautai:

Lietuvos dabartiniame plote prieš karą buvo 3,215,000 gyventojų. Po 20 metų, 1959, buvo oficialus gyventojų surašymas ir gyventojų rado 2,711,000. Taigi per 20 metų gyventojų sumažėjo daugiau kaip pusė milijono. Prievertas Kremliaus genocidui tarnauti J. Paleckis pasiskubino aiškinti: esą pusė milijono gyventojų sunaikino hitlerininkai ir jų talkininkai.

Paleckis būtų dar ne visai teisus, jei sakydamas "hitlerininkai ir jų talkininkai" turėjo galvoje Sovietų Sąjungą, kuri buvo sudariusi su Hitleriu slap-tą sutartį. Ne visai teisus dėl to, kad Hitlerio ir Stalino sunaikintas Lietuvos gyventojų skaičius yra iš tikrųjų daug didesnis nei pusė milijono. Jei ir sakoma, kad Sovietai deportavo apie 400,000 iš Lietuvos, tai nereikia užmiršti, kad per 20 metų turėjo priaugti naujų gyven-

tojū bent penktadalis: pagal normalų Lietuvos priauglį, jei ne genocidas — raudonasis ir rudasis — tai 1959 metais Lietuvos gyventojų skaičius iš 3,215,000 būtų turėjęs pakilti iki 3,858,000. Skirtumas — daugiau kaip milijonas. Tas milijonas gyvybių, tikrųjų ir potencialiųjų, yra bendras Stalino ir Hitlerio balansas, kuriame Stalino sąskaitoje tektų įrašyti apie 700,000.

Sunaikino lietuvių tautai tiekios gyvybių — tokis yra Kremliaus triumfalinis laimėjimas.

Genocido nusikaltimas — ar jau pasmerkta:

Sako, dabar geriau. Masiniai vežimai baigėsi. Sako, daugelis sugrąžinti, daugelis negrąžinti ir palikti tolimojų šiaurėj ar rytuose, pietuose. Pripažįsta, kad anksčiau buvo bloga, dabar geriau — norėtų, aišku, kad dar geriau būtų.

Taip, Chruščiovas 1956 kovo 20 pasmerkė Stalino "asmenybės kultą". Bet nepasmerkė to "asmenybės kulto" vaisių: nepasmerkė Stalino įvykdyto Lietuvos užgrobimo; nepasmerkė pareigūnų, kurie vykdė genocidą, nereabilitavo ir neatlygino nukentėjusiem lietuviams.

Niurnbergo teisme buvo teisiamie nacių pareigūnai, kurie vykdė vyresnybės įsakymus, priešingus žmoniškumui. Bet Sovietų pareigūnai nebuvo pasmerkti, kad jie vykdė tokius pat nusikaltimus prieš žmogaus pagrindines teises. Tarp tų sovietinių pareigūnų pirmoje eilėje buvo atsiųsti iš Maskvos NK-VD atstovai — komisaras vyr. majoras Gladkov ir jo pavaduotojas maj. Bykov, o taip pat garsusis Ivan Serov. Jų nurodymus vykdė ir genocidinius įsakymus skelbė saugumo direktorius A. Sniečkus, vidaus reikalų komisaras A. Guzevičius. O pirmasis genocidinis įsakymas buvo pasirašytas J. Paleckio ir M. Gedvilos. Niekas jiems nereikalauja teismo už genocidą.

Kodėl ne?
Sovietai įpratę kaltinti dėl genocido kitus. Jei genocidas aptariamas kaip "tautinės religinės ar rasinės grupės žudymas, izoliavimas iš visuomeninio gyvenimo jai sunaikinti, diskriminuoti" (Liet. Enc.), tai Sovietai genocidą supranta kitaip: tai "gyventojų atskirų grupių išnaikinimas . . . kurį vykdo imperialistinė buržuazija" (Dabartinės Lietuvių kalbos žodynas, Vilnius). Taigi genocidas smerktinas, kai jį vykdo pagal Kremlių tik "imperialistinė buržuazija", o kai Sovietai vykdo genocidą, jų veiksmus reikia vadinti "socializmo statyba".

Tuo Sovietai nori įtikinti ir vakariečius. Taip jie norėjo pasukti ir žmogaus teisių konferenciją šiemet Teherane . . .

Bet Amerikoje ne visi taip galvoja kaip Maskvoje. Tai rodo ir šiame nr. skelbiamas Brooklyno arkivyskupo laiškas . . .

LBJ tiesia ranką — Maskva jos neima

Prezidentas LBJ birželio 4 Glassboro, N.J., savo kalboje kvietė Sovietų min. pirmininką Kosyginą bendradarbiauti. Kalbėjo apie to bendradarbiavimo jau pasiektus vaisius: sutartį dėl atominų ginklų nedavimo tiem, kurie jų neturi, sutartį dėl tiesioginio lėktuvų susisiekimo ir kt. Birželio 12 prezidentas LBJ netikėtai pasirodė Jungtinėse Tautose ir gyrė J. Tautas dėl atominės sutarties patvirtinimo; žadėjo siekti toliau, kad būtų apribota ofenzyvinė ir defenzyvinė karinė sistema. Spaudoje ir televizijoje buvo skelbiama apie prezidento norą keliauti į Maskvą.

Maskva LBJ tiesiamos rankos nesiskubina priimti. Anot N.Y. Times, atsuko jam nugarą. Tai matyt iš Ivestija, kuri po Glassboro kalbos pareiškė, kad santykiai tarp Amerikos ir Sovietų iš esmės tebėra įšalę ir kad jie toki pasiliks, kol bus tęsiamas karas. Esą prezidentas sąmoningai rodė ružavus

santykius tarp Sovietų ir Amerikos, norėdamas nuraminti užsienio politikos kritikus, ypačiai tuos, kurie priešingi Vietnamo karui. Laikraštis baigė ciniškai: esą Sovietų Sąjunga pasiryžus imtis "normalių" santykių, kai J. Valstybės atsisakys karo priemonių prieš kitas valstybes.

Maskva spaudimą prieš Ameriką išplėtė ne tik Vietnamo, Paryžiaus derybose, bet ir Berlyne — įsakė Rytų Vokietijai suvaržyti ryšį tarp rytų ir vakarų Berlyno gyventojų, tarp vakarų Vokietijos ir Berlyno. Birželio 11 Rytų Vokietija paskelbė, kad nuo liepos 15 keliaujantieji iš vakarų Vokietijos į Berlyną per Rytų Vokietijos valdomą teritoriją turės gauti vizas. Tokių keliaujančių traukiniais ar automobiliais per metus apie 3 milijonai. Amerika, Anglija, Prancūzija birželio 12 paskelbė, kad tokis Rytų Vokietijos reikalavimas esąs neteisėtas. Būsią dėl to kalbami su Maskva.

Taika Vietname—tik komunistų sąlygom

Paryžiaus derybos dėl Vietnamo lig šiol nieko nedavė. Bet derybų netiesioginiai vaisiai jau paaiškėjo: Amerika surišo rankas savo kariuomenei ir atišo rankas prieš kariuomenę. Savo lėktuvam uždraudė bombarduoti š. Vietnamo sostinę, tai š. Vietnamas bombarduoja P. Vietnamo sostinę. Pas-kutinį mėnesį, kai prasidėjo derybos. Saigonas beveik kasnakt bombarduojamas raketom. Dabar raketos pasiekia jau ir miesto centrą ir amerikiečių aerodromą. Sužeistų ir užmuštų šimtai — daugiausia civilių.

Amerikiečių šaltiniai aiškina, kad dabartinė sąlygom su-kludyti bombardavimą beveik neįmanoma. Sovietinės raketos yra kilnojamos. Nors jos sveria 102 svarus, bet jos išmontuojamos į tris dalis ir skyrium prinešamos arti miesto. Jos lekia 6-7 mylias. Kai sunėša ir

paruošia visą eilę raketų —15-20, tada jas paleidžia vieną po kitos, ir leidėjai dingsta.

P. Vietnamo vyriausybė kreipėsi į Amerikos atstovą, kad būtų atnaujintas š. Vietnamo bombardavimas, jei komunistai nesiliauja bombardavę P. Vietnamo sostinę. Birželio 13 ambasad. Harrimanas Paryžiaus derybose ėmė protestuoti prieš Saigono bombardavimą, skelbdamas, kad tai turėsią "rimčiausių padarinių". Bet jo žodžius š. Vietnamo sutiko su ironija: esą kai amerikiečiai pasitrauks iš Saigono, tai jis nebus bombarduojamas.

Š. Vietnamo drąsą ir Amerikos diplomatijos vengimą imtis griežtesnių priemonių nu-lemia Sovietai. Sovietai ginklų pristatymą sustiprino. Sustiprino taip pat spaudimą Amerikai, kad priimtų komunistų diktuojamas taikos sąlygas.

JAV ir Kanados lietuvių trečiosios tautinių šokių šventės komiteto delegacija priima iš Chicago miesto burmistro R. Daley proklamaciją, kuria liepos 5, 6 ir 7 dienos skelbiamas Chicago lietuvių jaunimo dienom. Iš k.: Chicago apygardos LB pirmininkas A. Juškevičius, komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučėliūnas, J. Jasaitytė, J. Paštukas, Chicago miesto burmistras R. Daley, Br. Shotas, D. Tamašauskaitė — Kanados atstovė ir St. Balzekas Jr. Nuotr. V. Noreikos

Ar tamsta, panele, jautiesi esanti Penktojoj Avenue?

Vietnamas pavirto prakeikta žeme—vieniem, pažadėta žeme—kitiem. Keikia tie, kurie nori užsimerkti prieš ten vykstančią komunistų agresiją ir gyventi Amerikos palaimoje bei ramybėje. Veržiasi į tą žemę tie, kurie nori naujos dirvos savo patirčiai, pergyvenimam ir gal profesinei karjerai. Kaip kitados į Klondaiką — aukso kasyklas.

Tarp pastarųjų yra korespondentai. Jų esą apie 500 — daugiau nei bet kur kitur. Vietnamo kare pirmu sykiu leista dalyvauti ir moterim korespondentėm. Dvi iš jų jau žuvusios: Dickie Chapelle, prancūzė, kuri žuvo džipu užlėkusi ant minos; negrė Felipa Schuyler, kuri nukrito su helikopteriu prie Danango.

Magazinas "Nova" gegužės mėn. nr. paskelbė reportažą iš pasikalbėjimo su 5 ten esančiom korespondentėm. Dvi iš jų ir specialiai aprašo, nuotraukom iliustruoja — prancūzė Cathy Leroy ir lietuvė Jūratė Kazickaitė.

★

Niekas jų į Vietnamą nekvietė — rašo Nova. Nei neprašė. Kaip ir visų korespondentų. Jie ir jos susimoka savo kelionės išlaidas, tikėdami, kad iki turimi pinigai išsibaigs, kokis laikraštis ar magazinas nupirks jų rašinius, nuotraukas. Jie ir jos turi patys susirasti ryšius, susiorganizuoti keliones į kovos laukus, o Saigone turi susirasti butus, nes čia viskas perkimšta — tame trijų milijonų mieste.

Bet čia gali susidaryti žurnalistų reputaciją. Nors sunkiu ir labai sunkiu keliu. Magazinas rašo, kad prancūzė Cathy Leroy atvyko prieš dvejus metus su foto kamera ir susidarė tarptautinę reputaciją. Jai buvo suteikta prancūzų premija už geriausią nuotrauką. Prancūzai duoda garbę, bet mažai pinigų. Ji tad planuoja atkelti į Ameriką ir savo nuotraukų knygą išleisti. Bet ji prapazino, kad jos kelionė po Vietnamą nebuvo šiaip sau pasi-vaikščiojimas. Reikėjo ne tik smalsumo, ne tik drąsos žiūrė-

ti pavojui į akis, skrendant helikopteriu, leidžiantis parašiu. Prisimindama savo 18 mėnesių darbą Vietname Leroy kalbėjo: "Aš dirbau sunkiai, sunkiai. Šešias dienas kovos laukuose, šeštadienį grįžtu į Saigoną, kad savo nuotraukas parduočiau, o visą sekmadienį praleidžiu lovoje. Žmonės nebuvo malonūs. Jiems rodė, kad aš buvau nežmoniška, o aš buvau tik visa savo dvasia išsisėmusi. Kartais pagalvodavau, kad darau beprotė. Daugelis GI vyrų tris keturis kartus per savo 12 mėnesių dalyvauja kautynėse, o aš dažnai būdavau apšaudoma kiekvieną savaitės dieną".

J. Kazickaitė su amerikiečiu kariu Vietname. Nuotr. iš Nova žurnalo

MIZARA PAGERBTAS LABIAU UŽ TYSLIAVĄ IR PUTINĄ

Gegužės 21, 22 ir ypač 23 d. svarbiausią vietą Vilniaus laikraščiuose užėmė R. Mizaros laidotuvių aprašymai ir kiti jo pagerbimai.

Pernai New Yorke mirusio buv. LAISVĖS redaktoriaus R. Mizaros palaikys (pelenų urną) nuvežė į Vilnių velionies našlė. Palaikai, kaip skirta, buvo palaidoti R. Mizaros gimtojo Savilionio kaimo (Alytaus apskr.) kapinėse. Bet tai sudarė progos tik pailginti laidotuvių iškilimams. O iškiliminguose šios laidotuvių ryškiai prašuko daugumo įžymiųjų asmenybių Vilniuje buvusios laidotuvių. (Viskas atlikta valstybės lėšomis).

Apie savo patirtis kalba ir Jūratė Kazickaitė. "Tu negali paleisti savo nervų kovos lauke. Tai būtų katastrofa visų moralei. Tik grįžus į Saigoną, aš viską perjaučiu iš naujo", kartoja magazinas Jūratės žodžius, pažymėdamas, kad ji negali ir atsiminti, kiek sykių ji buvo kovos lauke, o syki iš mažos kompanijos ji viena teišlikusi gyva.

Kariai moteris korespondentes sutinka kritiškai. "Jei tu neši savo kuprinę ir pasigimini kava, tai jie, kariai, sako, kad vaidini karius. Jei, kita vertus, paprašysi, kad tau padėtų sakys, kad tavęs neturėjo čia

leisti". Esą blogiausia, kas Jūratei atsitiko, tai kada jos palaidovas marinas nuo kaitros ir pervargimo ilgoje kelionėje netekė jėgų. Mergaitė matyti vyro išsisėmimą buvę baisu. Kitu kartu, anot magazino, vargšė Jūratė įsisegė į plaukus rausvą kaspiną, kuris buvo priešybė jos purvinai uniformai, ir dėl to ji susilaukė įvertinimo: "Kur tu, lady, jautiesi esanti — ar Penktojoj Avenue?"

Magazinas Nova įsidėjo per visą puslapį spalvotą nuotrauką J. Kazickaitės, kuri susiėmus rankom veidą, lyg nebegalėdama pakelti to, ką mato

prieš akis. Kitose mažose nuotraukose ji drauge su Vietnamo vaikučiais, išputusiais pilvukais, su kovotoju. Taip pat rašoma, kad ji esanti Amerikos lietuvė, atkeliavusi čia po dvejų metų mokymo Kenya. Kartoja jos žodžius: "Mano šeima buvo pabėgėliai Vokietijoje, ir mes žinome, ką reiškia, kai komunistai atima iš tavęs laisvę ir nepriklausomybę". Ji dirbanti Look žurnalui ir "sentimentalniais" sumetimais taip pat "Lithuanian Review". Bet ji renkanti medžiagą knygai apie žmones ir jų reakcijas. Jai galima motinų, žmonių, sužadėtuvių, paliktų namie.

LIETUVAI TURI BŪTI SUGRAŽINTA LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ

Kentucky gubernatorius Nunn ir amerikiečių laikraštinių Buckley reikalauja Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

★

Los Angeles, Calif. — "Lietuvai ir kitom Pabaltijo valstybėm turi būti sugražinta laisvė ir nepriklausomybė", taip kalbėjo Louie B. Nunn, neseniai išrinktas Kentucky valstijos gubernatorius, įsijungdamas šiomis dienomis į Rezoliucijom Remti Komitetą. Jis taip pat pabrėžė, kad JAV-bių prezidentas turėtų imtis iniciatyvos Kongreso praveistai rezoliucijai (H. Con. Res. 416) įgyvendinti. William Buckley, Jr., žinomas per visą kraštą amerikiečių laikraštinių (columnist) ir televizijos komentatorių, neseniai įsijungė į Rezoliucijom Remti Komitetą, ragino šiomis dienomis JAV-bių prezidentą išleisti Pabaltijo kraštų bylą Jungtinėse Tautose ir pareikalauti sovietus pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Įtakingi amerikiečiai jungiasi į Komitetą. Šiomis dienomis įsijungė vėl eilė įtakingų amerikiečių į Rezoliucijom Remti Komitetą. Iš jų paminėtini: kongresmanas Henry P. Smith (New York), katalikų laikraštinių George M. Barmann (Catholic Telegraph, Dayton-Miami Valley laidos redaktorius), Town of Oyster Bay (New York) supervizorius Michael N. Petito ir kiti. Jau šimtai pačių įtakingųjų ir žymiųjų amerikiečių priklauso Rezoliucijom Remti Komitetui. Tai turėtų būti pa-

William Buckley, Jr., žinomas laikraštinių ir televizijos komentatorių, įsijungė į Rezoliucijų veiklą.

skatinimas visiem geros valios lietuviams jungtis į šį žygį ir jį visomis išgalėmis remti.

Reikia visos galimos talkos ir paramos

JAV-bių Kongresas yra labai aiškiai pasisakęs Lietuvos bylos reikalu, praveddamas savo garsiąją rezoliuciją (H. Con. Res. 416). Belieka krašto administracijai tą rezoliuciją įgyvendinti, iškeliant Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten tinkamai apgint. JAV-bių prezidentas tai padarys, jei tik pajus pakankamai spaudimo tuo reikalu. Tas spaudimas yra vystomas ir jis nuolat didėja: prezidentą ragina imtis tuo reikalu žygių valstijų gubernatoriai, didžiųjų miestų burmistrai, senatoriai, kongresmanai ir kiti amerikiečiai. Tuo reikalu prezidentui rašome ir mes, pabaltiečiai. Tai milžiniškos apimties žygis, ir čia reikia visų galimų darbo rankų ir visos galimos piniginės paramos. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetui, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007. IT.

Lietuvos žuvis maudosi naftoje

Gegužės 14 Tiesa vėl rašė, kad "Vandeny teršimas tapo grėsmingu. Dabar Nemunas Nevėžis, Neris, Šešupė, Vilnelė ir kitos upės naftos produktais užterštos dešimtis kartų labiau, negu leidžia žuvininkystės normos. Anekdotiškai skamba, bet

— V. Daunoras, operos solistas, dviem atvejais iš viso pusantro metų studijavęs dainavimą Italijoje ir dabar grįžęs į Vilnių, pareiškė, kad geresnės mokyklos, kaip Italijoje, neturėjęs progos šešis kartus dainuoti La Scala operos teatre ("Rigoletto" operoj Monterone rolė ir Mozarto "Idomenėjų"), be to, dalyvavęs daugiau kaip 30-tyje koncertų Romoj, Florencijoj, Neapoly, Pizoj ir kituose Italijos miestuose. Dabar keliems koncertams išvyksta Suomijon. Vilniuj pradėsias dainuoti operoj tik rudenį.

— Vilniaus miesto gyventojų skaičius 1968 metų pradžioje buvo nurodytas — 329 tūkstančiai, ne 392 tūkstančiai, kaip buvo klaidingai pažymėta kiek anksčiau pateiktuose duomenyse apie Lietuvos gyventojų skaičių. (E)

— Jungtinis Finansų Komitetas praneša, kad gavo po 25 dol. iš New Haveno Lietuvių Moterų Klubu, Tėvų Pranciškonų (Brooklyn), M. Salinskienės (Woodhaven) ir J. Virbalio (Cleveland).

tai tiesa, kad Neryje sugaunamos žuvis kvėpia... naftos produktais".

Tai buvo priminta, kalbant apie televizijoj rodytus kėdainiečius, kurie, anot to rodymo, pavysdingai rūpinasi gamtos apsauga, energingai kovoja su gamtos žalotojais, su brakonieriais (taisyklių nesilaikančiais medžiotojais ir žuvalotojais). O kodėl kėdainiečiai toki rūpestingi? Atrodo todėl, kad Kėdainiuose — "mieste, Nevėžio pašonėje didžiulis chemijos kombinatas, kitos pramonės įmonės, kurios gali padaryti didelę žalą gamtai"... Su tais teršėjais bus sunkiau kovot. Ne tik todėl, kad jie dideli, bet ir todėl, kad jie — Maskvos nuosavybė. Kaip tik neseniai (geg. 9-11) tų nuosavybių pasižiūrėti ir patikrinti buvo atvykę iš Maskvos pats chemijos pramonės ministeris L. Kostandovas. (E)

— Vilniaus miesto gyventojų skaičius 1968 metų pradžioje buvo nurodytas — 329 tūkstančiai, ne 392 tūkstančiai, kaip buvo klaidingai pažymėta kiek anksčiau pateiktuose duomenyse apie Lietuvos gyventojų skaičių. (E)

GREEN CORNER RESTAURANT — Frances C. Saldukas savininkas. Jauki vieta maloniai praleisti laiką. Į čia vietas lietuviai sueina pasikalbėti, pasivašinti. Pravažiuojantieji ar atvykusieji į Waterbury, sustoję čia sutiks saviški. Įvairiausi vietiniai ir importuoti gėrimai. 34 Green Street, Waterbury, Conn., Telef. (203) 754-9995.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei motis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

GREITTOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Igal laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos. 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter - Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalas istinka — daug lengvatų, jūsų paguoda ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatingas štabas, užtikrinant vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimams. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gėrimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuoti iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stovybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuo įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkejo pageidavimus ant mūsų arba pirkejo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotviniav pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius, 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, (312) 476-2242

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyyybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotųjų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Uželkite ir įstilkisite!

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ-BRUŽINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA atlieka visus patarnavimus siunčiant dovanų siuntinius į Lietuvą. Užsakomi Hohner akordeonai, daniški maisto siuntiniai, SSSR gamybos automobiliai bei kitos prekės. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu, 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIŠ AVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinis nebuvo gražintas ir nei vienas nežuvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir ty siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniamis dalykų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Sunku pakelti tai, ką matai. J. Kazickaitė — fronto korespondentė Vietname. Nuotr. Nova žurnalo

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER Copyright by FRANCIS FATHER. Eina nuo 1915 metų

1951 sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET ZINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office. Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00. Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpačius ir korespondencijas redakcija tašo savo nuožiūra. Nenaudoti stralpačiai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpačiai nebūtinai išreiškia redakcijor nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Mūsų tautos liūdėsio dienos

“Yra šalis... šalis ta Lietuva vadinamas... koks mielas kraštas, kurio taip netekau ūmai!” Ilgesiu dūsavo Pranas Vaičaitis, atsidūręs Rusijoje, laikomas žandaru kalėjime. Kiek šiandien ilgesiu ir skausmu dūsauja lietuvių sibiriskose Rusijos platybėse, kalėjimuose, priverčiamuose darbuose? Ūmai, vogčiomis buvo išvežti iš savo mielo krašto, kurio dauguma daugiau ir nebematė ir kurio kai kurie taip pat nebeatmat. Nors dalelė ir grįžo kad ir į okupuotą Lietuvą, bet dauguma mirė ar tebemiršta liūdėsio ir kančioj.

Si baisi tragedija vyksta ci vilizuotame pasaulyje, kuris dažna proga kalba apie laisvę, teisėtumą ir žmogiskumą. Iškiskiria žodžiai ir darbai. Dėl to prieštaravimo yra nebe viena šalis, kur žmonės ūmai netenka savo žemės, savo namų ir savovybybės.

Lietuvai tų kančių simboliu yra tapusios birželio dienos. Rodos, koks piktas būtų sąmoningai parinkęs tas dienas, kada Lietuvoje gamta atsiskleidžia visu savo gaivumu, kada laukuose noksta lietuvių trūso susėti vasarajai. Jie brandžiai noko nepriklausomos Lietuvos laisvėje, ramybėje ir dideliame kūrybos karštyje.

Visa tai buvo nutraukta Maskvos užpuolimo “žmogaus laisvės, jo teisių ir geresnio gyvenimo” vardan... Kokiu piktu melu tai nuskamba! Kokia žiauri neteisybė daroma, kai žudoma taika ir rami tauta, kai šimtai tūkstančių jos žmonių išvežami iš savo mielo krašto baidriai vargui ir mirčiai!

“To neišreikš nė vienas raštas”... To neišsakys žodžiais ir nesupras niekas, kas tos bai-

sios tragedijos nėra pats išgyvenęs.

Birželio trėmimų dienos lietuvių tautą stato tarp būties ir mirties. “Lietuvių teritorijoje, — kaip teisingai pastebi lenkų istorikas St. Kutrzeba, — vyko viena iš didžiųjų kovų, kurioje rungėsi Vakarų ir Rytų dvasios”. Jos tebesirungia ir toliau, nešdamos nelaimę lietuvių tautai, kuri pati “nedainuoja jokio kario žygio ir nesigiria jokia laimėta kova; šiuo atžvilgiu ji yra, gal būt, vienintelė Europos tautų giminėje” (E. Reclus). Dėl to lietuvių prigimties taikumo jų tragedija yra dar skaudesnė. Lietuviai kenčia dėl kitų netaikumo, prievartos ir brutalumo.

Kai teisingumui atstatyti vis dar nematyti prašvaisčių, akys greičiai į tautų likimo Viešpatį: “Tu išvaduoai mus nuo skriaudos ir prispaudimo... Tu apginsi tautos pažemintuosius. Tu sunaikinsi prispaudėją” (Ps. 71).

Akivaizdoje tos priespaudos, kurią dabar skausmingai kenčia lietuvių tauta, visi jos vaikai laisvėje turi didžią pareigą sugelkti visas savo jėgas tautos gyvybei saugoti. Toji pareiga stovi prieš visus kitus rūpesčius — asmeninius ir grupinius. Kokie jie reikšmingi kam besirodytų, yra smulkūs prieš didžiąją savo tautos tragediją. Kaip kas save beteisintų, kad negali pritilti prie bendros kovos, nes negali sutarti su kitais, save nepateisina.

Auka, kurios reikia laisvų lietuvių susitarimui, yra nepalyginama su aukomis pavergtųjų, išvežtųjų ir žudomųjų.

Birželio dienos jau nebe pirmą kartą verčia mus ir vėl giliai susimąstyti.

Buvo dang kraujo pralieta už žemę maitintoja

Lietuvos sukolehozinimo dvidešimtmetis

AUGUSTINAS UPENAS

Sovietų spauda baigė minėti dvidešimtmetį įsakomy sukolehozinti Lietuvos žemės ūkį. Vilniškė “Tiesa” tokius žodžiais apibūdino kolchozų jvdimo prasmę ir reikšmę. “Kaimas ir jo žmonės ir duona... Kiek amžių, — rašo komunistų partijos ir sovietinės vyriausybės organas, — šios problemos jaudino, kiek apie tai kalbėta ir rašyta, kiek visokių projektų kurta, kiek už tą žemę — maitintoją — kraujo pralieta! Su įsitikinimu sakome, kad visas šias problemas galutinai ir teisingai išsprendė kolūkinė santvarka ir šis kelias, kuriuo dabar eina valstietija — pat geriausias”.

Ar iš tikrųjų kolchozų primetimas Lietuvos ūkininkams tai pats geriausias žemės nuosavybės ir jos derbimo klausimo sprendimas? Gal jis yra pats geriausias Maskvai ir komunistų partijai, nes rusai niekad nepažino. Ju kaimiečiai dirbo žemę ar kaip baudžiaunikai ponui, ar kaip kaimo bendruomenės, vadinamos miru, nariai. Slaviškasis miras buvo taip pat stipriai prišęs žemdirbių prie kaimo (ne savo!) žemės kaip ir šiandieninis kolchozas.

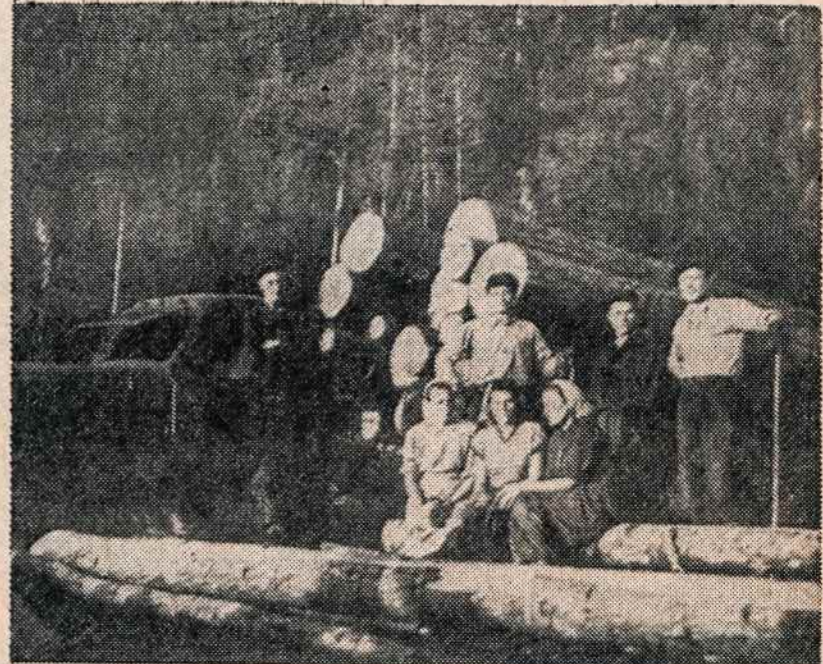
Tuo tarpu lietuviai, priešingai rusams, kolektyvinio ūkininkavimo nepažino. Tiesa, Lietuvoje įsigalėję leikai, o vėliau rusai atnešė baudžiovą, bet mūsų kaimiečiai su ja visą laiką kovojo. Baudžiovos jungo nusimetimas ir žemės nuosavybės gavimas buvo pagrindinis kai-

pamlo savo maunioje. Užtat kai sovietai pasikėsino ją atimti, ūkininkai visomis jėgomis gynė savo brangiausią turą. Teisingai “Tiesa” sako, jog daug kraujo už žemę maitintoją pralieta. Bet niekad Lietuvos laukai ir miškai tiek kraujo nesugėrė, niekad tiek žmonių nebuvo į Sibirą ištremti kaip per pirmąjį dešimtmetį po antrojo pasaulinio karo.

Rodos, kad dvidešimt metų yra pakankamas laiko tarpas suskaičiuoti ir paskelbti, kiek auku pareikalavo Lietuvos sukolehozinimas. Labai nusivylė tie, kurie laukė, kad komunistai, minėdami kolchozų įvedimo dvidešimtmetį, šitą statistiką pateiks.

Užuot skelbę objektyvius duomenis, sovietai savo spaudos skiltis užtvindė sribų, partinių aktyvistų ir kitų okupuotų talkininkų žuvimo aprašymais. Juose anuometinio mūsų kaimo santykiai vaizduojami iškreiptai. Savo žemės gynėjai apibūdinami kaip kažkokie iškrypėliai, užsienio imperialistų interesų gynėjai, sužvėrėję banditai ir panašūs niekšai. Iš tikro gi tie epitetai labiau limpa prie tu, kurie talkino iš Sovietų Sąjungos atsūstiems specialiams enkavedistų daliniams ugnimi ir kardu palaužti ginkluotą tautos pasipriešinimą.

Įdomu, jog vykstant žiaurioms kovoms mūsų krašte už laisvę ir žemę ir kolchozų steigimui, okupuotos Lietuvos spauda nę žodeliu apie jas neuzsiminė: neskelbė ne tik žuvusių partizanų arba miško brolių, bet ir nuo jų rankos kritusių komunistų bei jų talkininkų pavardžių, nekaltant apie sunaikintus sovietų enkavedistus. Kai vartai pokarinius sovietų laikraščius, susidari įspūdis, jog prieš 20 metų ir anksčiau taika ir ramybė viešpatavo mūsų krašte: kaimiečiai su dideliu užsidegimu veržėsi į kolchozus, statė komunizmą ir nę vienas nebuvo išsiūstas ten, kur baltosios meškos gyvena. Tik neseniai buvo pradėta rašyti apie anuomet vykusias kovas ir žiaurumus.

Ištremtieji į Sibirą dirba prie miško kirtimo darbu

Kur teisybė: ar jis buvo šnipas? Kaip žuvo gen. Vitkausko brolis

Darbininko 1968 sausio 30 d. 8 nr. buvo straipsnis (Augustino Upeno) — Politinis prisitaikymas nei pastovus nei sėkmingas. Straipsnio gale prisimenama J. Svaisto knyga “Dangus debesyse” ir rašoma apie politinio komisaro Vitkausko žuvimą. (Ten rašoma, kaip bolševikų kariuomenė užėmė Rokiškį, komisaru buvo Vitkausko brolis. Jis buvo išsauktas pas vyresniuosius į Daugpilį ir sugrįžo smarkiai išsprastas už nepasisekimu fronte. Begrįžtanciai jam buvo išryškėjęs nusistatymas mesti bolševikus ir pereiti tarnauti Lietuvai. Bet jį lydėjusi nelaimė. Perbėgęs pateko į jauno karštuolio vado rankas. Čia ir buvo sušaudytas. Red.)

Galimas daiktas, kad jam, kai buvo pašauktas į Daugpilį, buvo įsakyta mesti bolševikus ir pasidaryti “tikru” lietuviu. Ir tai gal gerai suvaidino, tik nesėkmingai.

Savo laiku Naujienose nemažai buvo prirašyta apie nekaltų Valiuokų sušaudymą. Dabar Lietuvoje buvo išleista Poželenės-Tautkaitės knyga “Takų takeliais į platųjį kelią”. Knygoje kaip tik aprašoma apie Valiuokų sušaudymą ir jų priklausymą komunistų partijai bei jų dideliu darbu. Taip ir nežina, kur yra teisybė.

Panavietis

— III tautinių šokių šventėje dalyvaujantiems šokėjams bilietai į liepos 6 (šventės išvakarėse) įvykstantį balių bus išdalinę per ratelių vadovus. Vadovai prašomi suregistruoti baliuje norinčius dalyvauti šokėjus ir pranešti komitetui. Šokėjams skirti bilietai atskirai, ne per ratelių vadovus, nebus parduodami. Vaikų grupių šokėjai baliuje gali dalyvauti tik su tėvais ar globėjais. Balius įvyks Arlington Park Race Track salėse šiauriniame Chicago miesto priemiestyje. Bilietai gaunami “Marginuose”, o užsakomi paštu kreiptis adresu: O. Gradinskiene, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill. 60632. Bilieto kaina 6.50 dol. asmeniui. Prieš įėjimą bilietai ir balių nebus parduodami, todėl bilietus reikia įsigyti jau dabar. Bilietus užsakoti paštu, kartu siunčiamas ir čekis.

— Organizacijos, kurios tautinių šokių šventės proga rengia suvažiavimus, prašomos atskirų pobūvių nerengti ir kviečiamos dalyvauti bendrame pobūvyje — vakarienių tautinių šokių šventės išvakarėse. Organizacijos, kaip ir atskiri asmenys, bilietus gali įsigyti “Marginuose” arba pas vakarienių rengimo komisijos pirmininkę O. Gradinskiene, adresu: 2512 West 47th Str., Chicago, Ill. 60632.

— III tautinių šokių šventė visuomenė labai susidomėjusi ir bilietus sparčiai perka. Toli mesnių vietovių lietuviai, norį šventėje dalyvauti, jau dabar turėtų susirūpinti bilietų į šventę ir prieš šventę įvykstantį balių įsigijimu. Bilietai gaunami “Marginuose”, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill. 60629.

Tai buvo 1941 gegužės mėn. viduryje. Po darbo užvažiavau pas jį į ūkį. Susėdom kieme ant rąstų ir žiūrįnėjom tuometinę spaudą. Ten buvo aprašytas minimo Vitkausko žuvimas su jų motyvais. Minimas viršila buvo dviejų Vyties kryžių kavalierius. Jis pasakojo taip: “Vieną pavasario rytą, kai fronte buvo ramu, — vietovės neprisimenau, — nuo bolševikų pusės šuoliais atėjo raitelis. Kada atvyko į lietuvių pozicijas, prisistatė dalinio vadui raudonosios armijos karininkas Vitkauskas. Jis pareiškė, kad esąs lietuvis ir norįs tarnauti savo tėvynei Lietuvai. Buvo pasiūstas į štabą. Ten jam buvo duotas laisvė. Po trijų dienų areštuotas. Padarius kračią, kelnių juosmenyje rado įsiūstas tame štabe surinktas žinias. Tada buvo siunčiamas į fronto štabą. Kadangi jo brolis buvo Lietuvos kariuomenės karininkas ir kad nesudarytų nemalonumų ir nepatogumų, tai paskirtiem palydėti dviem artileristam įsakė “sutvarkyti”.

Tuodu palydėjo į atvirą lauką, pasakė Vitkauskui: Dabar bėk, jei išbėgsi, tavo laimė. Juodu priklaupę išsprendė Vitkausko likimą.”

Tai kuri versija tikra? Būčiau linkęs manyti, kad viršilos, kuris tuo metu buvo tame fronte bare, kur Vitkauskas “pasidavė” lietuviams.

(Bus daugiau)

Trėmimai į Sibirą 1941 birželio 14. Ši nuotrauka buvo paskelbta vokiečių spaudoje.

Sovietinio genocido auka — dr. Antanas Gudonis, nužudytas 1941 birželio 26 Panevėžyje, prasidėjus vokiečių-sovietų karui.

Stasys Gaurys (ilgai gyvenęs užsieny, nuvykęs į Maskvą ir Stalino laikais likviduotas), Aleksandras Guzevičius — Gudaitis, Juozas Jurginis, Romas Sarmaitis. Visi jie aktyviai reiškiąsi dabartinėje Lietuvoje, ištikimai tarnaudami komunistų partijai.

Pirmieji gimnazijos mokytojai Atsikuriantčioje Lietuvos valstybėje trūko įvairių specialistų, taip pat ir mokytojų. Tad į steigiamas gimnazijas buvo priimami dažnai be mokytojo kvalifikacijų ir net nebaigę aukštojo mokslo asmens. Vieni iš jų pasiimtus pareigas atliko visu rimtumu, darė pažangą ir tapo rimtais pedagogais, kiti vėliau ar anksčiau nubyrėjo.

Ukmergės gimnazija nesudarė išimties. Tik ką įsteigta ji neturėjo nė vieno kvalifikuoto mokytojo. Dieno kviatimui palkviestas advokatas **Boleslovas Dirmantas**, profesorius Dirmanto brolis. Istoriko dr. J. Jakšto žodžiais, jam mažai rūpėjusi gimnazija, jis buvęs atsidėjęs advokatauri, 1918 rudenį paskirtas Ukmergės apskrities viršininku, po to Ukmergės taikos teisėju. Tad priegeriausių norų direktorius negalėjo daug dėmesio skirti gimnazijos reikalams. 1919 gegužės 3 besitraukdami bolševikai jį suėmė ir išgabeno į Rusiją. 1920 m. grįžo iš Rusijos ir užsiėmė advokatura. Iš lietu-

viškos visuomeninės veiklos buvo pasitraukęs. Ilgą laiką buvo Medžiotojų Sąjungos pirmininku.

Gimnaziją tvarkė du eksklieirikai: inspektorius **Juozas Buožis**, dėstęs matematiką, ir gamtos mokytojas **P. Gumbelevičius**. Pastarasis tik vienerius metus ir tebuvo. J. Buožis kiek ilgiau dirbo gimnazijoje. Buvo griežtas, labai retai kada klusėje nusišypsodavo, pamokas aiškindavęs pakenčiamai, bet dažnai netikrino, ar mokiniai išaiškintą dalyką suprato, ar ne. Kitą pamoką jau šaukdavo mokinius atsakinėti ir jų atsakymus vertindavo pažymiais. Duodavo sunkius painius rašomuosius, sunkesnius, negu mokiniai lentoje spręsdavo. Avėjo auliniais batais. Savo kareivišku griežtumu sukėlė griežtą mokinių opoziciją. Susirašė mokiniai, padavė direktoriui J. Baroniui prašymą J. Buožį pakeisti kitu mokytoju. J. Buožis buvo iškeltas.

Pirmųjų mokslo metų bėgyje vokiečių kalbai dėstyti buvo priimtas iš vokiečių komendantūros kariškis **Pranas Kosas**, jis pats pasirašydavęs Franz Koss. Tai buvo be pedagoginių gabumų, be pedagoginės taktikos, bet geras buzinierius, mokąs prisitaikyti. Jis ir prie rimtų direktorių kaip J. Barono ir K. Ambraziejaus sugebėjo įsigyti pasitikėjimą ir iškilkti į vicedirektorius.

UKMERGISKIS UKMERGĖS GIMNAZIJA PRISIMINUS Jos 50 metų sukakties proga (1918 - 1968)

(6) Taip ir padarėme. Paskui kalbėjo tėvų komiteto atstovas, vietos parapijos vargoninkas Juchnevičius. Jis pareiškė: — Aš manau, kad mokytojų tarpe nederėtų pasilikti tiem, kurių dėstyta saugumo viršininkas apibūdino kaip netinkamą... “Kokiai dienai praslinkus prieina koridoriuje prie manęs VIII b klasės mokinys Simonas Gibavičius ir sako: — Mokytojau, mes renkame auksas suimtiesiems dragams. Man pavesta surinkti iš to, iš to... Štai sąrašas...”

“Išvairi mokinius, netrukus, t.y. 1928 sausio mėn., ir patys buvome pavartyti “dėl netinkamumo pedagoginiam darbu!” — Juozas Galvydis, Viktorija Kovalskienė ir aš. Kur eiti, už ko nusitverti? Nuėjau pasitarti pas Galvydį, kuris gyveno už Šventosios tilto, “Piaškuose” (—iš tikrųjų buvo vadinama Smėlyne). —Bėgame į Rytus. Bent už įsitikinimus niekas neperser-

kios, o darbą susirasime, — rimtai siūlo Galvydis...” Po dviejų dienų visi atleisti tieji mokytojai gavo iš policijos raštą iki rytojaus palikti Ukmergę. J. Navasaitis išvyko į Kauną baigti studijų, J. Galvydis įsikūrė Šiauliuose, o V. Kovalskienė pas gimines. Apie suimtųjų mokinių likimą J. Navasaitis tiek tepasako: “Suimtuosius mokinius ne visus teisė. Kuriuos paleido anksčiau, tie išvyko į Kauną ir čia stojo į matininkų kursus. Paskui juos į Kauną atvyko dar žymi dalis aštuntųjų klasių mokinių. Bijodami savo draugų likimo, t.y. mokyklos vadovybės ir saugumo persekiojimo, jie metė nebaigtą mokyklą ir išvyko į matininkų kursus.” Iš pacituotų J. Navasaičio atsiminimų be komentarų aiškiai matyti, kas išauklėjo ir subrandino Ukmergės gimnazijoje visą būrį ne eilinių, bet pirmiečių komunistų veikėjų. Iš jų žymiausi buvo: Aleksandras Dičkus, Viktoras Bergas,

Maironio šeštadieninės mokyklos abiturientų išleistuvėse kalba mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis, prie stalo sėdi rytų apygardos mokyklų inspektorius A. Masionis, tėvų komiteto pirmininkė A. Gerulaitienė.

MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA BROOKLYNE IŠLEIDO 14-tą LAIDĄ

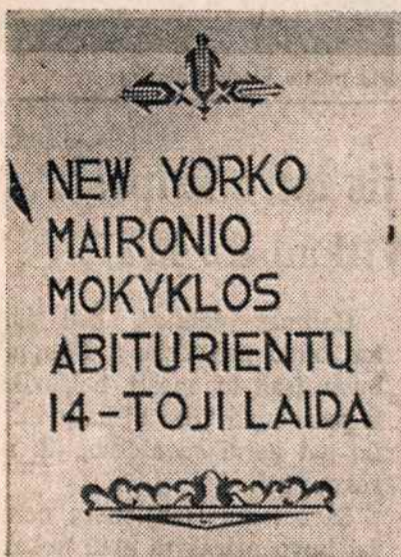
Brooklyno liuanistinė Maironio vardo šeštadieninė mokykla birželio 8 baigė mokslo metus ir išleido pačią didžiausią abiturientų laidą. Mokslo metų baigimo iškilmės buvo Apreiškimo parapijos salėje, abiturientų išleistuvės — Maspetho parapijos salėje.

Mokykla jau veikia 19 metus, naudodamasi Apreiškimo parapiinės mokyklos patalpomis. Šiemet mokslo metų pabaigoje buvo 181 mokinys. Keturioliktoje abiturientų laidoje buvo 19. (Išleistuvių aprašymas 8 psl.)

Rasa Kregždytė ir Silvija Krivickaitė deklamuoja eilėraštį abiturientų programoje

Visos nuotraukos R. Kisieliaus

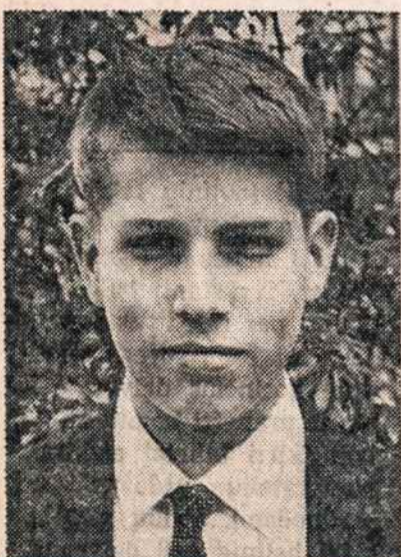
Plakatas, puošęs iškilmingo akto sceną

Maironio šeštadieninės mokyklos išleistuvių aktas. Prie stalo — mokytojai, garbės svečiai, iš abiejų šonų—abiturientai, priekyje—7 klasė.

Abiturientas Edmundas Šilkaitis groja akordeonu abiturientų išleistuvių programoje

Rytis Balčiūnas

Daiva Bartkutė

Rimas Birutis

Algis Bružinskas

Tomas Dičpinigaitis

Vytautas Gerulaitis

Rimas Ignaitis

Kęstutis Katinas

Algis Kidollis

Rasa Kregždytė

Silvija Krivickaitė

Rimas Labutis

Alvita Liktoriūtė

Gintaras Miklas

Saulius Siemaška

Gina Simonaitytė

Edmundas Šilkaitis

Monika Vainiūtė

Sigita Verselis

Dviguba sukaktis Prisikėlimo parapijoje

(taša iš pereito nr.)

Parapija džiaugiasi ir tuo, kad jos šventė sutampa su klebono 25 metų kunigystės jubiliejum. Tėv. Placidus Barius yra žemaitis, gimęs Kretingoje 1920 sausio 1. Ten jis augo ir mokėsi. 1936 liepos 30 įstojo į pranciškonus. Baigęs noviciatą Pajūryje ir reikiamus mokslus Kretingoje, mokėsi Kauno kunigų seminarijoje. Sovietų Rusijai užgrobus Lietuvą, 1940 pasitraukė į Vokietiją. Bavarijoje Miunchene ir Bad Toeltz tęsė teologijos studijas, kurias baigęs 1943 liepos 25 gavo kunigystės šventimus.

Dirbo vokiečių ir lietuvių sielovadoj, 1947 atvyko į JAV ir įsijungė į pranciškonų veiklą. Pradžioje gyveno Kennebunkport, Me., vienuolyne, iš kur važinėjo po parapijas su misijomis ir rekolekcijomis. Pasukui Kanadoje aptarnavo Winnipego kolonijos lietuvius. Grįžęs iš Kanados, kuriantis Brooklyno vienuolynui, daug padėjo tuometiniam viršininkui. 1952 rudenį paskirtas Kennebunkporto vienuolyno vikaru ir ekonomu, rūpinosi vienuolyno ir svečių namų remontu, o 1953 pavasarį perkeltas į Torontą. Šiuo metu jis yra ne tik klebonas, bet ir Toronto vienuolyno viršininkas ir pranciškonų provincijos tarybos narys. Iš kuklumo savo kunigystės jubiliejų ne be prievartos sujungė su parapijos švente.

Iškilmingas sukaktių minėjimas

Si dviguba sukaktis buvo atžymėta bažnytinėmis apeigomis ir iškilmingu minėjimu. Ryte pats jubilias — tėv. Placidus Barius, asistuojant tėv. Petrui Baniūnui ir tėv. Viktorui Gidžiūnui, laikė padėkos mišias, kurių metu progai pritaikyta pamokslą pasakė pranciškonų provincijos tėv. dr. Leonardas Andriejus, o parapijos choras, vadovaujamas kun. Broniaus Jurkšo, giedojo lietuviškas giesmes.

Iškilmingas minėjimas naujai išdekoruotoje salėje prasidėjo punktualiai, kaip buvo skelbta, 6:30 val. Atidarė ir vadovavo B. Sakalas, Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninės sekcijos pirmininkas.

B. Sakalas sako sveikinimo kalbą

Tėv. Placidus Bariaus, O.F.M. jubiliejus

Tada vaikų choras — apie 80 choristų — padainavo 4 daineles: Plaukia Nemunėlis, Melagėliai, Muzikantai ir Vai tos žuvis. Melagėliai ir Vai tos žuvis buvo įscenizuotos. Publika susikaupusi klausėsi ir žiūrėjo, kaip dainuojant "Vai tos žuvis" berniukas scenoje pastatytoje statinėje gaudė meškere žuvį, iki pasimeldęs ir persižegnojęs ją sugavo. Užbaigus dainą, visų choristų vardu įteikė klebonui dovaną — naują meškere. Dainos darniai skambėjo, ir reikia stebėtis, kaip tokį didelį būrį vaikų dirigentas kun. B. Jurkšas sugebėjo taip gražiai paruošti ir tokioje darnioje drausmėje išlaikyti.

Sveikino konsulas J. Zmuidzinas, Kanados LB pirm. A. Rinkūnas ir Toronto apylinkės LB pirm. G. Balčiūnas. Visi džiaugėsi parapijos pasiektais laimėjimais, klebonui ir parapijai linkėdami sėkmės ateities darbuose.

Tada studenčių choras padainavo 3 dainas: Vakaro daina — W.A. Mozart, Tu mano motinė — Liaudies daina, Plaukia sau laivelis — S. Simkaus. Prisijungus berniukam, mišrus studentų choras padainavo 4 dainas: Mes su rūtom — D. Andriulio, Oi tu ieva, ieuže — harm. M. Petrausko, Tykia tykia su solo — dainavo L. Marcinkutė, Balandžiai — K. Kavcko. Be pačių dainų, kurios gražiai, švelniai ir darniai nuskambėjo, vėl reikia įvertinti dirigento kun. B. Jurkšo sugebėjimą į šį didelį, gal toki išeičio vienintelį, jaunimo chorą patraukti tiek studentų, kurie nuo studijų ir pasilinksminimų nutrauktų tiek daug laiko ir jį skirtų lietuviškai dainai. Visus stebino taip pat geras ir aiškus lietuviškas žodžių ištarimas ir puiki laikyvena scenoje.

Po studentų dainų ir pertraukos iš. Pranas Razgaitis pasakė pagrindinę kalbą. Prelegentas nušvietė šių dienų pavojus tikėjimui ir lietuvių, pabrėždamas, kad Toronto lietuviai turi tvirtą atramą prieš šias laiko bangas pranciškonų vadovaujamoje parapijoje. Parapijos sukaktį sujungė su klebono jubiliejumi savo prisiminimais, nes prelegentas kartu su tėv. Placidu Barium jaunystėje mokėsi toje pačioje Kretingos pranciškonų gimnazijoje.

Po paskaitos jungtinis parapijos ir studentų choras padainavo 7 dainas: Kur lygūs laukai — J. Tallat Kelpšos, Motuš, motušė — harm. M. Petrausko, Pradės aušrelė aušti — harm. B. Budriūno, Karvelis su solo — C. Sasnausko, Čigonai — R. Schumann, Vergų choras iš operos "Nabukas" — G. Verdi ir Samsonas nugalėtas iš oratorijos "Samsonas" — G. F. Haendel.

Koncertas, prasidėjęs vaikų dainomis, kilo aukštyn studentų ir studentų balsais ir pagaliau visą savo pajėgumą parodė susijungęs į vieną didžiulį chorą (su vaikučių choru koncerte dalyvavo 180 dainininkų).

Sukaktuviniui Tėv. Placidui Barium, O.F.M. įteikia dovaną

Korcertui pasibaigus girdėjosi balsų, kad mūsų choras jau pasiekęs savo subrendimą. Man, kaip svečiui, visų chorų dainos labai patiko ir patys chorai padarė gily įspūdį.

Po koncerto buvo kavutė vi-

siem. Parapijos moterys svečius pavaišino namuose paruoštais skanėstais. Publikos buvo pilna salė, o joje telpa 800 žmonių. Šios sukaktys tepaskatina parapiečius dar uoliau dirbantis ir nepavargti, ypač lietuviškai ir katalikiškai auklėjant jaunimą.

T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

BALFO VEIKLA

Mirus Balfu reikalų vedėjui kun. L. Jankui, spaudoj pasigendama jo "Balfui pritrūko pinigų" ar panašiom antraštėm ir lietuvių širdis apeliuojančių straipsnių. Pradedama reikšti pesimistinių minčių, manant, jog Balfu veikla pradanti apsnūsti, trūksta dinamikos. Gau nu pasiteiravimų ir iš atskirų Balfu veikėjų, prašant nušviesti dabartinę Balfu veiklą.

Ketverius metus vadovaudamas Balfui, jaučiu pareigą visuomenę painformuoti apie Balfu centro veiklą paskutiniiais mėnesiais.

Mirus sumaniam ir darbščiam kun. L. Jankui, iš visuomenės girdėjau daug pagėidavimo balsų šiom pareigom surasti ir vėl kunigą. Balfu centro valdyba buvo tos pačios nuomonės ir man pavedė surasti kandidatą. Netrukus nuvykau į Los Angeles, kur susitikau kun. Praną Geisčiūną iš Montanos, pakviečiau jį šiom pareigom, gavau jo sutikimą. Jis eilę metų dirba tarp ne lietuvių, bet pasiryžęs dirbti lietuvių ir nuosirdžiai įsijungti į lietuvių šalpos darbą. Atsiliepinus apie jo asmenį ir sugebėjimus gavau geriausius. Iš vyskupo, kur kun. P. Geisčiūnas dirba pastoracinį darbą, gavau sutikimą, kad išleis nuo birželio 1.

Balfu centras, turėdamas su dešimties metų patirtim J. Griegenę ir dalimi samdomus Kulpavičių ir Jankų, ir šiuo laiku pavyzdinčiai atlieka visus reikalus. Centro valdybos posėdžiai vyksta kas mėnuo.

Statistinės žinios (vasario 1 — balandžio 30) rodo, kad gauta iš skyrių 21,264 dol., kitos pajamos — 18,643.64. Viso gauta 39,907.64. Išlaidos 24,877.05.

Prašymų pasiūti siuntinių į Lietuvą gauta 110, į Vokietiją — 51, į Lenkiją — 260.

Į Lietuvą ir Sibirą pasiūti

109 siuntiniai už 14,981.92 dol., į Lenkiją — 106 siuntiniai dėvėtų drabužių už 5,260 dol., 12 vaistų siuntinių už 147 dol., į Vokietiją — 7 drabužių siuntiniai už 440 dol., į kitus kraštus — 8 siuntiniai už 480 dol.

Gegužės 1 Balfu kasoj buvo 102,258.56 dol. Tai graži suma, bet ji suplaukė iš rudeninių ir žiemos vajų ir iki "naujo derliaus", iki ateinančio rudens, gal pusiau sumažės, nes visą laiką tenka tinkinti gaunamus prašymus. Iš Lenkijos ne visi prašymai tenkinami, nes daugelis jų yra tikrų lenkų prašymai, tik parašyti lietuvių ranka. Įgudę Balfu centro tarnautojai sugeba tai atskirti. Be to, yra ir lietuvių, kurie rašo tiek laišku į JAV ir Kanadą, kiek tik gauna adresų, dažnai paduodami apie save neteisingas žinias.

Siemet yra seiminiai, o kartu ir rinkiniai Balfu metai. Nors praeitą rudenį įvykusiame Balfu direktorių bei jų įgaliotinių suvažiavime Detroito buvo nutarta šeimą šaukti Detroito, bet, atsilikauš raštu visus direktorius, kur norima seimo, Detroito ar Hartforde, už Hartfordą pasisakė 17, už Detroitą 9. Tuo būdu nuspręsta šeimą šaukti Hartforde. Susitarus su Hartforde balfininkais, bus pranešta tiksliai seimo data.

Esame pasiryžę Balfu veiklą vis intensyvinti ir, atvykus naujam reikalų vedėjui, tikime, tai pasiseks.

Kiek negiamai gali atsiliepti į rudens metu organizuojamą Balfu vajų šiais 50-tais Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metais padaugėję vajai. Bet tikime, jog visuomenė, nors ir gausiau aukodama Lietuvos vadavimo reikalams, bus jautri ir pasauly vargstantiems lietuviams ir per Balfą ties jiem pagalbos ranką.

Kun. V. Martinkus

Nauja lietuviška radijo stotis Chicagoje

Balandžio 27 Chicagoje įvyko Forumo (naujos lietuviškos radijo stoties) atidarymas.

Inž. A. Rudis kalbėjo aktualiais reikalais. Redaktorius Leonardas Šimutis sveikindama s prisiminė ilgą ir reikšmingą lietuviškų radijo programų transliavimą Chicagoje ir jos apylinkėse. Marija Rudienė kalbėjo apie savo kelionę į Turkiją. Tą vakarą buvo priimtas rekordinis telefoninių pasikalbėjimų skaičius — 23. Pasikalbėjimai buvo visų klausytojų girdimi. Tai naujos rūšies radijo žinių perdavimas: paklauses tuoj gausi atsakymą.

Vėlyvesnėje programoje dr. Z. Danilevičius kalbėjo apie širdžių perkėlimo galimybes.

Gegužės 11 buvo motinų pagerbimas. Kalbėjo J. Jasaitytė, padeklamuodama poezijos apie motiną, o Gloria Gilmore kalbėjo apie motinas angliškai. Vladas Būtenas skaitė paskaitą "Partizanų motinos".

Gegužės 18 į Forumą buvo sukviešti spaudos bendradarbiai. Kalbėjo Robert Kennedy, Chicago Sun-Times vedamųjų straipsnių redaktorius, lietuvių draugas. Jis yra parašęs vedamuosius apie operą "Gražina", apie partizanams atminti "Requiem" ir apie lietuviško pašto ženklų išleidimo reikalą.

Dalyvavo: L. Šimutis, kun. Pr.

Garšva, Alg. Budreckas, M. Gudelis, V. Kasniūnas, A. Gintneris, J. Vaidelys, J. Vaičiūnas, Ald. ir Feliksas Daukai, J. Petrutis, J. Slajus ir kiti.

Forumas veiks šeštadieniais, nuo 10 iki 11 val. vakaro. Jo leidėjas ir globėjas yra inž. A. Rudis, programos vedėjas — inž. K. Oželis, jo padėjėjas — inž. Edv. Vainšraideris, technikas — inž. D. Kastys, telefono kontrolierė — Pranė Gramontienė. Forumo studijos adresas: 2615 W. 43 St., Chicago, Ill. 60632 ("Lietuviai Televizijoje" patalpose).

Forumo programos atliekamos lietuvių ir anglų kalbomis. Kalbėtojais bus kviečiami mokslininkai, kultūrininkai, valdininkai, ekonomistai, politikai. Nėra numatyta skelbimų bei komercinių pranešimų.

Klausytojai kviečiami artimai bendrauti su Forumo pranešėjais ir paskaitininkais. Įrengtos trys telefono linijos: 254-2233. Stotis girdima iki 150 mylių nuo Chicago.

Po R. Kennedžio paskaitos buvo gauta telefonu apie dešimt klausimų, į kuriuos prelegento buvo tuoj atsakyta. Tai girdėjo visi radijo klausytojai.

Forumu rūpinasi M. ir A. Rudžiai. Jisai ir gimė jų pastangomis.

Vaišių metu buvo progos pa-

Prel. M. Kemežis, šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas Elizabete, N. J.

PREL. M. KEMEŽIO SUKAKTYS

Elizabetho, N. J., Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonas prel. M. Kemežis šiais metais švenčia 35 metų kunigystės, 15 metų klebonavimo Elizabete ir 10 metų nuo pakėlimo į prelatus sukaktį. Si triguba prelato sukaktis bus paminėta birželio 16. Tą dieną 12 val. iškilmingas padėkos mišias prelatas aukos Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje. Akademija — banketas bus 2 val. p.p. Lietuvių Laisvės salėje. Akademijai praversti yra pakviestas Lietuvos atsiminimų radijo direktorius prof. dr. J. Stukas. Taip pat numatyta ir meninė programa.

Prel. M. Kemežis yra gimęs 1907 rugsėjo 28 Newark, N.J. Kunigu įšventintas 1933 birželio 10 ir tuoj pat buvo paskirtas klebono asistentu Sv. Marijos parapijoj Paterson, N. J. Nuo 1935 iki 1939 buvo klebono asistentu Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoj Elizabete, N.J. Čia būdamas, suorganizavo Lietuvos vyčių 52 kuopą. Nuo 1939 liepos 3 Sv. Onos lietuvių parapijos Jersey City administratorius. 1941 liepos mėnesį paskiriamas klebonu Sv. Mykolo lietuvių parapijoj Bayonne, N.J. 1953 birželio 28 paskiriamas klebonu į Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapiją Elizabete, N. J., kame klebonauja iki šiol.

Prel. M. Kemežis, būdamas klebonu Bayoneje, o vėliau ir čia, Elizabete, pasižymėjo kaip gabus administratorius ir geras parapijos reikalų tvarkytojas. Atkeltas klebonu Elizabethan, padėjo daug energijos ir sumanumo išlygindamas parapijos skolas, remontuodamas paprinės mokyklos patalpas. Pagražino bažnyčią, atnaujino vargonus, o paskutiniu metu padarė ir parapijos salės kapitalinį remontą. Prelatas yra didelis Šiluvoje apsiereikusios Dievo Motinos Marijos garbintojas. Jo dėka parapijos bažnyčioje įrengtas Šiluvos Marijos garbei altorius tautiniame stiliuje. Būtų sunku šioje vietoje suminėti visus prelato pastangomis atliktus darbus parapijai ir bažnyčiai.

Prelatas kiekviena proga ir kitataučiam pabrėžia esąs lietuvis ir kad jo vadovaujama pa-

rapija yra lietuvių parapija. Jis ne vieną kartą yra išsireiškęs, kad kol jis šioje parapijoje klebonaus, tol ši parapija bus lietuviška.

Parapinės mokyklos patalpose veikia ir N. J. lituanistinė mokykla, kuriai patalpomis naudotis prelatas leidžia nemokamai.

Popiežius Jonas XXIII, įvertindamas jubilato darbus ir pasišventimą, 1959 paaukštino į prelatus su Right Reverend titulu.

Linkime prel. M. Kemežiui dar ilgus metus dirbantis parapijoje su ta pačia energija ir pasišventimu. Ad multos annos.

M. D.

Worcester, Mass.

Seštadieninės mokyklos mokslu užbaigimas surengtas gegužės 26 Aušros Vartų parapijos salėje. Dalyvavo visi mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai ir naujasis parapijos klebonas kun. Mykolas Tamulevičius.

Įžanginį žodį tarė mokyklos vedėjas Jonas Bakšys. Mokykloje dirbo dar šie mokytojai: kun. J. Steponaitis, Jonė Dabrilienė, Br. Glodas ir muz. Vladas Burdulis. Mokyklą lankė virš 50 mokinių. Siemet mokyklą baigė penki mokiniai: Petras Gražulis, Edvardas Meilus, Linas Mikšys, Regina Podolskytė ir Paulius Rogers.

Po įžanginio žodžio mokiniai suvaidino mokytojų parengtą istorinį scenos vaidelį 1349 m. prie Baltijos. Tai Birutės ir Kęstučio scena.

Po vaidinimo klebonas kun. M. Tamulevičius baigusiem mo-

IŠ VISUR

— Library Journal balandžio 15 laidoje labai palankiai recenzavo Leonardo Andriejaus eilėraščių rinkinį "Amens in Amber" ir rekomendavo visoms bibliotekoms.

— Tradicinė Lietuvių diena Marianapolyje, Thompson, Conn., įvyks liepos 4. Iškilmingas mišias 11 val. aukos ir pamokslą pasakys kun. Jurgis Vilčiauskas, šv. Antano parapijos klebonas, Ansonia, Conn. Muz. Jonui Beinoriui vadovaujant, mišias giedos šv. Andriejaus parapijos choras, New Britain, Conn. 12 val. pietūs ir pramogos. 3:30 val. meninė programa ir šokiai.

— Lietuvos atstovai dalyvavo senatoriaus Robert F. Kennedy laidotuvėse: dr. S. A. Bačkis gedulingose pamaldose St. Patrick's katedroje, New York, ir J. Kajeckas laidojimo apeigose Arlington kapinėse, Washington, D.C.

— Juozas Kapočius, JAV lietuvių Bendruomenės tarybos prezidiumo pirmininkas, gegužės 24 lankydamsis Chicagoje, dalyvavo tautinių šokių šventei rengti k-to posėdyje. J. Kapočius, išklauses k-to pirmininko ir kitų narių pranešimų, pasiūlydė gražia ir darnia k-to veikla ir sparčiai vykdomais rengimo darbais. Posėdyje pakartotinai buvo pabrėžta, kad komitetas yra bendruomeninė institucija ir artimai bendradarbiauja su prezidiumo pirmininku ir Chicago apygardos valdyba. Posėdyje, be k-to narių ir komisijų pirmininkų, taip pat dalyvavo ir Chicago apygardos valdybos pirm. Andrius Juškevičius.

— Lietuvių diena Medelline, Kolumbijoje, įvyks rugpjūčio 16-17. Dalyvaus JAV lietuviai menininkai — solistai.

Litas Investing Co. Inc. Chicagoje persikėlė į naujas patalpas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Telefonas tas pats: GR 6-2242.

WORCESTER, MASS.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčiai reikalingas

VARGONININKAS

Kandidatui prašomi kreiptis į kleboną Rev. John C. Jutt, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604.

kyklą įteikė pažymėjimus, palinkėjo mokytojams ir mokiniams sėkmės ir pažadėjo mokyklai patalpas ateinančiais metais.

Dar kalbėjo Lietuvių Bendruomenės vietos apylinkės pirmin. Pr. Stanelis. Tėvų komitetui įteikė \$50 dovaną.

Tėvų komiteto pirm. K. Podolskis padėjo mokytojams už darbą, pasveikino graduantus, įteikė jiems po lietuvišką ženklelį. Programa baigta Lietuvos himnu. Po to vyko vaidinimas.

Pr.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

300 dol. O. Šarkaitė, a.a. L.I.N.Y.

Po 100 dol. O. Zabitiene, Brooklyn, N.Y., įrašo mirusius Kazimierą, Uršulę bei Juozą Bražinską. O. Saukaitis, Bristol, Conn. Rev. dr. V. Cukuras, Voluntown, Conn.

30 dol. M. Lizauskas, Waterbury, Conn.

25 dol. M. Užgalienė, Chicago, Ill.

20 dol. M. Stankevičienė, Waterbury, Conn.

Po 10 dol. St. Pundzevičius, Great Neck, N.Y.

Z. Ašoklis, Cicero, Ill.

Visiems aukojusiem teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi stabybos darbai kuo greičiau pasistumtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukos siųsti: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

Antanas Gintneris

Is k. į d. M. Karečienė, V. Simutienė, O. Kajeckienė, atvykusi į Pabaltijo Moterų Tarybos minėjimą iš Washingtono, R. Budrienė, E. Čekienė. Nuotr. L. Tamošaičio

BALTIMORE, MD.

Sv. Alfonso mokyklos užbaigimo programa įvyko birželio 9. Graduantių mišios buvo 8:30. Jas aukojo prel. L. Mendelis. Išleistuvės buvo 3 v. popiet mokyklos salėje. Programą atliko patys mokiniai. Prel. L. Mendelis išdalijo diplomus ir dovanas už pažangumą moksle.

Prel. L. Mendelis birželio 11 pradėjo savo atostogas ir išvyko į Europą, kur aplankys įdomias šventoves ir bažnyčias įvairiuose kraštuose.

Lietuvių radijo valandėlės vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas kviečia visus į lietuvių pikniką, kuris bus birželio 16 gražiame Conrad Ruth Villa parke. Kiekvienais metais jie čia rengia piknikus. Bus įdomi programa. Šokiam gros Jono Lekevičiaus orkestras.

Sv. Alfonso parapijos didysis choras birželio 16 po 10 val. sumos pradės vasaros atostogas, kurios tęsis iki spalio mėn. antros savaitės. Choro nariai birželio 30 rengia gegužinę Alfonso ir Daratos Adomaičių vasarnamyje prie Chesapeake Bay vandenu.

Lietuvių svetainės šerinkai kviečia visus lietuvius į jų metinį pikniką birželio 30 Conrad Ruth Villa parke. Rengimo komitetas visus maloniai priims. Šokiam gros Jono Lekevičiaus orkestras. Autobusas išvažiuoja nuo Lietuvių svetainės 11 val.

Petras Misevičius (Mitchell), anksesnės kartos lietuvis, po sunkios ligos mirė birželio 4 savo namuose. Velionis, kai leido sveikata, dirbo siuvykloje. Buvo susipratęs lietuvis, dalyvavo

lietuviškuose parengimuose, buvo ištikimas šv. Alfonso parapijos narys. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje birželio 8. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę vaikai: sūnūs Petras ir Antanas, dukros Adelė, kuri ilgus metus prižiūrėjo tėvą, ir Anelė.

Jonas Obelinis

Lawrence, Mass.

Motinos diena buvo švenčiama gegužės 12, sekmadienį, šv. Pranciškaus bažnyčioje. Daugelis parapijiečių buvo užprašę sudėtinges mišias už savo gyvas ir mirusias motinas. Ta intencija mišios buvo aukojamos visą oktavos savaitę.

Pirmą komuniją priėmė 40 Sv. Pranciškaus mokyklos vaikučių (sekmadienį prieš šeštines). Vaikučius komunijai paruošė tos mokyklos mokytojos — sesutės.

Gegužinė procesija nuo mokyklos į bažnyčią įvyko gegužės 19, sekmadienį. Dalyvavo mokyklos vaikučiai, kunigų ir seselių vadovaujami. Ona Aktinienė bažnyčioje skoningai paruošė ir gėlėm papuošė altoriuką su Mergelės Marijos statula. Graduanti P. Gibson su palydovėm statulą apvainikavo. Birželio 13, ketvirtadienį, vaikučiai dalyvavo Dievo Kūno šventės procesijoje.

Parapišios mokyklos mokinių pasirodymas įvyko birželio 4 parapijos salėje. Programoje buvo prakalbos, deklamacijos ir dainos, akomponuojant saviem graduantams. Mokslo metų baigimo proga birželio 14 bus aukojamos mišios ir įteikiami diplomai.

Kun. Jonas Bernatonis sėkmingai vadovauja Blitz pramogai, vykstančiai kiekvieną ketvirtadienį parapijos salėje.

Parapijos vasarvietė — Palangoj atnaujinta svetainė. Įrengta daugiau patogumų. Darbas atliktas talkos būdu. Daugiausia pasidaravo: Petras ir Jurgis Pavilioniai, Jonas Stanevičius, Raimundas Paplauskas, Benediktas Jankauskas, Jonas Stakeliūnas ir kiti. Vasarvietė, kaip ir kiekvieną vasarą, Sv. Vincento koplyčioj bus aukojamos mišios 9:30 val.

Lietuvos vyčių vietos padalinys birželio 23 parapijos vasarvietėje ruošia Naujosios Anglijos vyčių pikniką.

Sv. Pranciškaus bažnyčioj nuo birželio 2 iki rugsėjo mėnesio sekmadieniais 5 val vak. mišios neaukojamos.

Bažnyčios dviaukščio stogo keturi susidėję variniai pakraščij lobiai pakeisti naujais. Atnaujintas suledėjusio sniego sudaužytas žemesniojo aukšto stogas, apdengiant jį minkštom smalinėm plokštelėm.

J.Sk.

PADĖKA

Gegužės 11 Pabaltijo Moterų Tarybos surengtame sukaštuviniame minėjime lietuvis vadovavimą Tarybai perdavė latvėm.

Ta proga P.M.T. Lietuvių delegacija nuoširdžiai dėkoja: Lietuvių Moterų F-cijos pirmin. V. Leskaitienei ir valdybos narėm už jų nuoširdų talkininkavimą ir finansinę paramą Tarybos užsibrėžtus uždavinius vykdant; LMF New Yorko klubui, ypač jos pirmininkei M. Kregždienei ir narėm p. Sutkienei, p. Skobeikienei, p. Noreikienei, p. Kačinskienei, p. Ivašauskienei ir p. Sirusienei už skoningai paruoštas vaišes ir pinigines aukas, o B. Kidolienei už gražiai surengtą lietuvių, estų ir latvių liaudies meno parodėlę.

Ypatingai nuoširdi padėka reiškia B. Paprockienei už jos nepaprastai gausią auką minėjimo salei išnuomoti, o Irenai Stankūnaitei ir Aldonai Kelpalaitei už minėjimo išpūdingą pajavirinimą gražiu lietuviškos muzikos koncertu.

Taip pat dėkojama už talkininkavimą Nastutei Umbrazaitėi, Irenai Sandanavičiūtei, lietuviškosios spaudos atstovam, fotografam, V. Maželiui ir L. Tamošaičiui.

P. M. Tarybos narės, lietuvis, latvės ir estės, reikia savo bendrą padėką O. Kajeckienei už jos atvykimą į minėjimą iš Washingtono, generaliniam konsului A. Simučiui už tartą žodį. Lietuvos diplomatojos šefui S. Lozoraičiui ir Lietuvos atstovui Washingtono J. Kajeckui už linkėjimus, politinių ir kitų lietuvių organizacijų atstovam, taip pat ir svečiam, už dalyvavimą minėjime.

Galia Zilionienė
P.M.T. Lietuvių delegacijos
pirmininkė

Los Angeles, Calif.

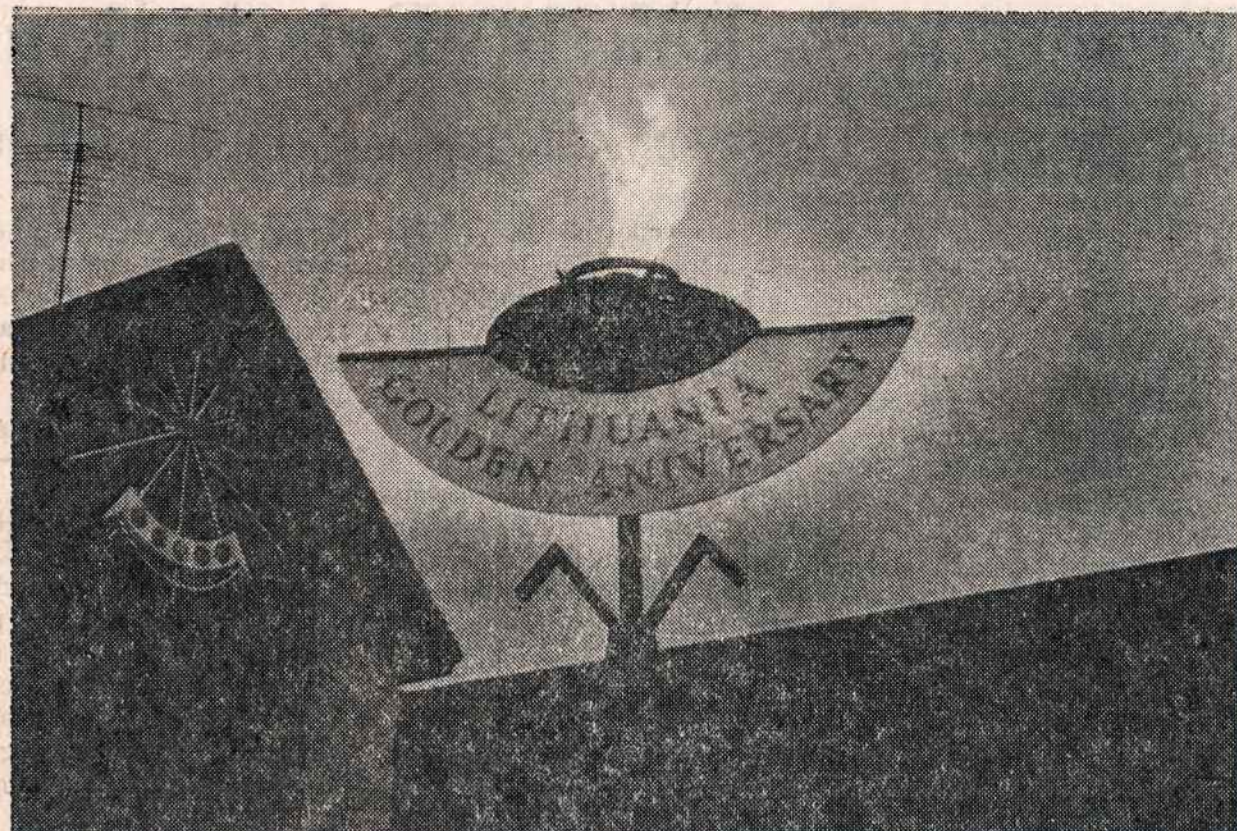
Lietuvių diena, šiemet jau penkioliktoji, lietuvių šv. Kazimiero parapijos rengiama birželio 16. 10:30 iškilmingos lietuviškos mišios ir pamokslas. 2 val. popiet Marshall mokyklos auditorijoje koncertas, kuriame dalyvauja Arnoldas Vokietaitis, Rūta Lee-Kilmoney, Raymondas Apeikytė, Bronius Budriūnas, šv. Kazimiero parapijos choras ir solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai, dr. Elena Tumienė.

Keturios parodos veiks lietuvių dienos metu: dail. Jono Andrašiūno darbų paroda, Eleonoros Grigaliūnienės keramikos darbų paroda, Gerimanto Peniko Akad. Skautų Sąjūdžio veiklos foto paroda ir Lietuvos pašto ženklų paroda.

Trėmimų ir masinių žudymų minėjimą rengia Bendras Pabaltijo tautų komitetas. Jame lietuvius atstovauja Los Angeles Alto skyrius, kuriam šiemet vadovauja A. Skirius. Minėjimas įvyks birželio 16, sekmadienį, 3:30 val. popiet Ambassador viešbučio Sunset auditorijoje, 3400 Wilshire Blvd., Pagrindiniu kalbėtoju bus sen. T. Kuchel atstovas W. P. King. Meninę dalį atliks estų ir latvių chorai, lietuvių solistė Rita Česnaitė ir L.B. jaunimo ansamblio šokėjai. Bendram Pabaltijo tautų komitetui šiemet pirmininkauja estas A. von Piirisild. Tad ir minėjimo rengėjai yra estai.

Stipendijas mokslui kolegijoje tęsti iš Los Angeles lietuvių kolonijos laimėjo: Diana Jokūbėnaitė iš Marshall High, Viktoras Surkus iš Loyola High, Vincentas Daučiūnas iš Don Bosco Techn. High, Marian Masulis iš Pius X High. Jų stipendijos siekia iki 1,500 dol.

Mokslo metų užbaigimo iškilmės įvyko birželio 9. Parapijos mokyklą baigė 44 mokiniai, kurių tarpe 14 lietuviukų. Gi šv. Kazimiero šeštadieninė mokyklą šiemet lankė 80 mokinių.

Lietuvos jubiliejinių metų ugnis prie Tėvų pranciškonų koplyčios St. Catherine, Kanadoje.

S. Catharines, Ont.

Lietuvos jubiliejinių metų šventė

Birželio 22, šeštadienį, St. Catharines mieste, Kanadoje, ruošia didinga Lietuvos jubiliejinių metų šventė. Prasišės punktualiai 6:30 val. vak. Merriton Community Centre Hall. Po trumpo atidarymo žodžio bus įteiktos premijos laimėjusiems lituanistikos konkurse ir tuoj bus pagerbti Jonai jų vardinių proga.

Po to bus didinga ir išpūdinga meninė programa, kurią atliks iš Chicagos atvykęs Grandies ansamblis. Dalyviai galės gėrėtis pusantros valandos viena iš gražiausių programų. Sis ansamblis kasmet rodo televizijoje, amerikiečių meno parodoje, dalyvavo New Yorke ir Montrealyje tarptautinių parodų programose.

Po meninės programos bus pasilinksminimas, šokiai, grojant Vytauto Babecko orkestrui, kuris taip mielas visiem šokio mėgėjams. Čia bus laimės šulinys, visokeriopa bufetas ir kitos pramogos.

Maloniai kviečiame visus iš visur į šią jubiliejinių metų šventę, brangią kiekvienam lietuviui.

Birželio 23, sekmadienį, 12 val. iškilmingos pamaldos. Pamokslą pasakys T. Žiburių redaktorius kun. dr. P. Gaida. Po pamaldų paminklo Lietuvai šventinimas. Dalyvauja Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinai, KLB tarybos nariai, solistas V. Verikaitis ir kiti garbingi svečiai.

b.m.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais.

Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

Kompozitoriaus Broniaus Budriūno mokinių pasirodymas bus birželio 29, šeštadienį, 6 v. parapijos salėje.—L.Z.

Jeį jūs iš anksto apmokėtu miltu siunčiate

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ ir U.S.S.R.

Jums gali kilti kai kurie

KLAUSIMAI:

1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, INC.?
2. Kodėl pritraukė tūkstančius klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kuo Globe Parcel Service, Inc. pasižymi, patarnaudamas savo klientams?

Jūsų informacijai tokie

ATSAKYMAI:

1. Globe Parcel Service, Inc. — tai firma, oficialiai autorizuota Vnešposyltorg'o priimti iš anksto čia apmokėtas dovanų siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. Per paskutiniuosius 38 metus Globe Parcel Service, Inc. suteikė puikias ir labiausiai patikimą patarnavimą savo klientams, todėl klientų skaičius auga kas metai.
3. a. Globe Parcel Service, Inc. gautus klientų siuntinius supakuoja ir išsiunčia dvidešimt keturių valandų laike.
b. Firmos specialiai paruoštas štabas patikrina kiekvieno siuntinio sudėtį bei leidimą siuntinyje esantiems daiktams.
c. Globe Parcel Service, Inc. apdraudžia nuo bet kokių rūšies rizikos kiekvieną siuntinį, jo pilnoje vertėje.
d. Globe Parcel Service, Inc. aprūpina kiekvienam siuntiniui pasirašytą pakvitavimą (kvitą).

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. yra PODAROGIFTS, Inc. autorizuota priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos daiktams, pvz., automobiliai, šaldytuvai, televizijos priimtuvai, drabužiai, avalynė, maistas ir t.t.

Jeį jūs nesinaudojate mūsų patarnavimu, — įsitikinkite patys. Aplankykite arba susisiekit su bet kuriuo mūsų skyriumi (kurie, jūsų patogumui, turi didelį prekių pasirinkimą), ir jūs turėsite daug naudos iš mūsų patyrimo.

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

PHILADELPHIA, Pa 19123
632 W. Girard Ave.
WAlnut 5-8878

BALTIMORE, Md. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374

BOSTON South, Mass. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO, Ill. 60632
4102 Archer Avenue
FR 6-6399

CHICAGO, Ill. 60622
2242 W. Chicago Avenue
BE 5-7788

CLEVELAND, Ohio 44119
787 East 185th Street
486-1836

DETROIT, Mich. 48210
6460 Michigan Ave.
TA 5-7560

ELIZABETH, N.J. 07206
943 Elizabeth Avenue
201-354-7608

HAMTRAMCK, Mich. 48212
11415 Jos. Campau Avenue
365-6350

KANSAS CITY, Kansas 66102
18 S. Bethany
AT 1-1757

LOS ANGELES, Calif. 90026
2841 Sunset Blvd.
213-382-1568

MIAMI, Florida 33137
2755 Biscayne Blvd.
FR 9-8712

MILWAUKEE, Wis. 53215
3036 S. 13th Street
414 EV 3-1485

MINNEAPOLIS, Minn. 55414
217 E. Hennepin Ave.
FE 2-4908

NEW BRITAIN, Conn. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829

NEW YORK, N.Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-3930

OMAHA, Nebr. 68107
5524 S. 32nd Street
731-8577

PARMA, Ohio 44134
5432 State Rd.
749-3033

PITTSBURGH, Pa. 15222
346 Third Avenue
GR 1-3712

ROCHESTER, N.Y. 14621
683 Hudson Avenue
EA 5-5923

SAN FRANCISCO, Calif. 94122
1236 - 9th Avenue
LO 4-7981

SEATTLE, Wash. 98103
1512 N. 39th Street
ME 3-1853

SPRINGFIELD, Mass. 01103
1840 Main Street
736-9636 / RE 4-8354

SOUTH RIVER, N.J. 08882
168 Whitehead Ave.
201-257-2113

TRENTON, N.J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163

VINELAND, N.J. 08360
Parish-Hall
West Landis Ave.
609-691-8423

WORCESTER, Mass. 01604
82 Harrison Street
617-798-3347

CENTRINĖ JSTAIGA NEW YORKE
220 PARK AVENUE SOUTH, cor. 18th STREET
NEW YORK, N.Y. 10003 — Tel. 212-982-8410

MOKINIŲ KONCERTAS

Gegužės 29 Linden, N. J., įvyko Stankūnų muzikos studijos mokinių koncertas. Dalyvavo 22 geriausi išrinkti fortepijono ir dainavimo klasės mokiniai; jų tarpe buvo keturi lietuvių šeimų vaikai.

Pirmą programos dalį sudarė 14 mokslo metų mokiniai, paskambindami lengvus trumpus veikaliukus. Tada buvo pertrauka; čia publika ir auklėtiniai pavaišinti gėrimais ir pyragaičiais.

Antroji daly nuo 5 iki 7 m. m. jauni pianistai atliko šiuos kūrinius: Chopeno Polonaise in As dur, Lacuanos, Malaguena, Ritualinį ugnies šokį Fallos, ir keletą modernios muzikos numerius.

Iš lietuvių skambino K. Bartutė, D. Lelešiuūtė, B. Lukaitė. Publika labai patiko Danutės Audėnaitės atliktas Sound of Music, Rodgers, ir daugiausiai

plajo Aušrai Mamaitytei, muziko Vinco Mamaičio dukrelei, už gerą Beethoveno Fur Elise atlikimą.

Užbaigai Irena Stankūnaitė padainavo tris dainas; paskutinė buvo lietuviška — Lakštingalos giesmė, V. Kuprevičiaus.

Uždarant koncertą visi atsistoje sugiedoję, Juozui Stankūnui palydint su pianu, God Bless America.

Geriausiai pasižymėję muzikos mokiniai gavo premijas — kompozitorių statulėlių ir plaukų formoj.

Stankūnų studijoje, 405 Woodlawn Ave., Linden, N. J., mokytoja Irena ir Juozas Stankūnai. Yra muz. teorijos, solfedžio, harmonijos, piano ir dainavimo klasės. Jie jau visa eilė metų toj apylinkėj darbuojasi ir yra plačiai žinomi kaip geri vaikų muzikos auklėtojai.

Lindenietis

CATSKILL KALNUOSE

DRUSKONIE HALL VASARVIETĖJE

priimami svečiai savaitgaliams ir vasaros atostogoms su pilnu išlaikymu. Rašyti: Mrs. Sophie Kraunaitis-Zagorski

DRUSKONIE HALL
ANDES, N. Y. 13731
Tel. (Code 914) 676-4661

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiam CAPE COD kurorte — gražioje lietuviškoje Jansonų vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD MASS. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

Atidaroma vasarajimui nuo birželio 22 d. ir jau dabar priimami užsakymai.

Kreiptis:

E. JANSONAS 15 Rosedale St. Boston, Mass. 02124, Tel. 288-5999; po birželio 22 — tiesiai į vilą AUDRONĖ, Mrs. Marija Jansonas, 87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod, Mass. 02655, Tel. 428-8425.

Visi mielai kviečiami atvykti!

SPORTAS

TRYS ŽYMAIUS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS FUTBOLU CENTRO PUOLĖJAI

Kaip kiekvienam sportiniam žaidime, taip ir futbole, visų žaidėjų įgimti gabumai, patirtis, ištvėrmė, o taip pat ir dvasinis stovis veda sporto vieneta prie laimėjimo ar pralaimėjimo. Be vartininko, dviejų gynėjų, trijų pusiau gynėjų ir penkių puolėjų, centro puolėjo pareigos futbolo žaidime yra labai svarbios. Jis yra visos ekipos vadovas ir koordinatorius, nustato žaidimo metodą ir techniką ir, jei reikia, keičia žaidimo taktiką.

Nepriskausomoje Lietuvoje valstybinėje futbolo rinktinėje palyginamai nemažai asmenų žaidė centro puolėjo pozicijoje, tačiau gambiausiais ir populiariausiais centro puolėjais tektų laikyti tris: Sabaliauską, vad. Soboliu, tragiškai žuvusį, berods, 1926 vėlyvą rudenį Kaune, Antaną Lingį ir Vladą Adomavičių, sporto mėgėjam žinomą vardu "Juja", dabar gyvenantį JAV.

Šiuos tris futbolininkus išaukštinę Kauno sporto klubai: Sabaliauską — Kovas, Lingį — KSK ir LFLS, Jują — Tau ras.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Lietuvos komanda (Mikėnas, Lapienis, Uogelė ir kiti) šiuo metu pirmąją Europos taurę "Eberhard Wilhelm Cup" baigiminesse korespondencinių šachmatų varžybose. ICCF organas Fernschach birželio nr. skelbia dabartinį stovį: UdSSR/Litauen 15-11, BR Deutschland 14 1/2 -10 1/2, UdSSR/Moskau 14 1/2-11 1/2, Ungarn 13 1/2-7 1/2, UdSSR/Lettland 7-15, UdSSR/Estland 8-7, UdSSR/RFSR 7 1/2-10 1/2, Belgien 5 1/2-15 1/2, DDR (R. Vok.) 3 1/2-2 1/2. Šiose varžybose Mikėnas įveikė Latvijos čempioną Gipslį ir lygiomis baigė su Estijos didmeistrių Nejum.

Australijoje, Romanas Ariauskas, koresp. šachmatų didmeistris davė simultaną Adelaidės šachmatininkams per Festival of Arts, laimėdamas 16 partijų ir 3 užbaigęs lygiomis.

Adelaidės Vytis, vadovaujamas R. Ariausko, laimėjo komandines A kl. "Zaibo" pirmenybes. Tokį laimėjimą "Vytis" buvo pasiekusi ir praėjusiais metais. R. Ariauskas buvo geriausias tarp pirmos lentos lošėjų. A kl. rezervinė taipgi iškovojo pirmą vietą savo klasėje. Komandoj loše: P. Lukošius, V. Opulskis, B. Šlamonas, S. Reivytis.

New York Times, birželio 6 d. paminėjo V. Miliauską, pakrovusį 4-2 tš. Niagara County (N.Y.) pirmenybėse, kurias laimėjo Michael Peterson su 6-0 tš.

JIMMY'S TOWING SERVICE

24 Hours a Day
Phone 274-2726 — days

Nights:
523-7843
742-2085
279-6917

93 Jackson Street
Paterson, N.J. 07501

GLOSSY PHOTOS
100, 8x10 — \$9.95. Top quality
Mounted 30x40 — \$9.95 ea.; 40x60
— \$14.95 ea. JOMARK LABS, 233
Robbins Lane Syosset, L.I. 11791.

HANDS BUNGALOWS
Opposite Nevele Hotel Golf Course
2-3 rm cottages, filtered swimming
pool, casino, all utilities. Ellenville,
N.Y. Rte 209 — (914) 647-4880

BAKERY SALES LADIES
Good salary — Uniforms supplied
3 weeks paid vacations, 9 holidays.
Apply Cake Masters
120 W 72 Street New York City
SU 7-1414 Interviews 1-3 PM

Šių prisiminimų autorius blankiai beprisimena Sabaliauską, tačiau daug apie jį yra girdejęs iš jo klubo vadovybės ir sporto draugų. Buvęs gražaus sudėjimo, lankstus ir vikrus, gerai pasiruošęs, greitas, stiprių ir taiklių smūgių — pabaisa latviams ir estams tarpvalstybinėse rungtynėse. Tragiškai žuvo pačiame jaunystės žydėjime.

Gerai teko pažinti Antaną Lingį, ypač iš Vilniaus laikų, kai man teko būti Vilniaus LFLS valdybos sekretorium ir reikalų vedėju, organizuojant ir tvarkant kartu su Kaziu Bočkum Vilniaus LFLS skyrių.

A. Lingis — Kauno Aušros gimnazijos auklėtinis. Futbola pradėjo žaisti KSK, vėliau perėjo į LFLS. Greit išliko kaip labai gabus ir dinamiškas puolėjas. Turėjo visus centro puolėjo gerus privalumus: gerą kūno sudėtį, aukštą ūgį, vikrus, greitas, stiprus ir taiklus šūviai iš abiejų kojų, ypač dešinės, apsukrus kaip lapė.

A. Lingis yra keliasdešimt kartų žaidęs už Lietuvos rinktinę. Jo žydėjimo laikotarpis buvo 1928-1932. Pačiame pakilime įvyko nelaimė — persovė pats save. Dar ilgus metus po to žaidė futbolą kelioose klubuose, tačiau nei pirmąsias sportinės formos, nei populiarumo nebeatgavo. Mirė 1941 Vilniuje šiltnė, tesulaukęs 30 m. amžiaus.

Trečiuoju populiariausiu centro puolėju tektų laikyti Vladą Adomavičių — Jują. Buvo Kauno Aušros gimnazijos auklėtinis. Pirmiausia Aušra, vėliau tėvų jezuitų, o dar vėliau ir kitos Kauno gimnazijos ap rūpindavo jaunuolet ir jaunuoliais visus Kauno sporto klubus.

Juja, būdamas jauniu, įstojo į Tauro sporto klubą, LFLS padalinį. Jame užaugo, subrendo ir liko žymiu futbolininku. Savo klubo jis niekad neapleido. Reiktų manyti, kad Juja tokia aukštą klasę futbole padėjo pasiekti keli žymūs sportininkai kaip Nikodemus Čerėkas, Antanas Bulzgis ir Balys Abaravičius (visi trys jau mirę); be to, rinktinės treneriai — austrų klubo Wien nariai Dietrich ir Hahn.

Juja buvo stiprios sudėties, aukštas, gerai paruoštas, turėjo gerą startą, bėgimą ir finišą, dinamiškai staigų, stiprų ir taiklių smūgių iš abiejų kojų ir įvairių padėčių. Sporto mėgėjai jo smūgiais žavėjosi ir vadino bombomis. Kūno valdymą ir lankstumą Juja išgavo žaisdamas krepšinį, o ištvėrmę ir pasiryžimą — stato tenisą. Kelelius metus Lietuvos futbolo rinktinėje žaidė centro puolėju. Jo sportinė karjera buvo nutraukta rusų įsiveržimo į Baltijos kraštus.

Sie trys garsiausi ir populiariausi centro puolėjai sporto mėgėjam suteikdavo daug džiaugsmo, susijaudinimo ar liūdesio. Priaugančiai jaunai kartai jie buvo didvyriai ir kelrodžiai, o mum, sporto mėgėjam, paliko malonius prisiminimus. Šį prisiminimų žiupsnelį kaip tik ir skiriu Jujai, jo 60 m. sukakčiai pagerbti. — I.a.

Alfa Jeweler

Tel. (212) 497-8865

A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

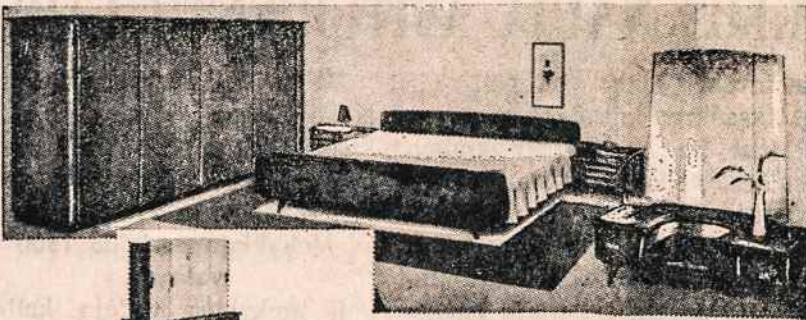
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė Adirondack kalnuose. Gera ir nušali vieta poilsiui su šeimomis ar pavieniui. Atskiroi kabinos su virtuvėm. Moderniški miegami kambariai su asmeniškam voniom; maudymosi baseinas, teniso aikštė ir kiti žaidimai. Netoli nuo Lake George ir kitų ežerų. Geros aplinkybės žuvauti, pasigrožėti kalnų vaizdais ir pakvėpuoti kalnų oru. Visi maloniai kviečiami praleisti atostogas arba sustoti pernaktoti. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: PRANAS LEIKA, Athol, N.Y. 12810; tel. (518) NA 3-5750

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

BUTAI MASKVOJE

Mes pasiūlome ribotą skaičių BUTŲ jūsų giminėms, gyvenantiems Maskvoje, U.S.S.R.

VIETA — Naujas 16 aukštų pastatas Vernadskij Prospect

APIMTIS — 3 kambarių; 2 kambarių; 1 kambario butai

KAINOS — Siekia nuo \$2,327.10 iki \$5,522.86.

Dabar vyksta tų pastatų statyba. Modernūs įrenginiai su visais patogumais, pačiame miesto centre. Liko tik 14 butų! Skubėkite su savo užsakymais!

PODAROGIFTS, Inc.

(Vieninteli dovany atstovai JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N.Y. 10003
Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
Tel.: 212 581-6590 581-7729

arba į bet kurį jų skyrių

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
45 West 45th Street, New York, N.Y. 10036
Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvės geriausios desros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047

Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068

Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210

Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116

E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

ROUND THE CLOCK Automatic Telephone Answering & Recording Equipment — St. Albans Record Shop, 111-20 Farmers Blvd. Call 776-7897 ask for Miss Bernice Hinds

MALONEY BROTHERS ROOFING FULLY INSURED All work guaranteed — no job too small or too big. 505 68th Street Brooklyn. Call 745-8555

JACKSON'S FLOOR WAXING SERVICE General Cleaning all work done at reasonable rates We also do light moving — 1880 Strauss St. Brooklyn; Call 342-5043

OPERATORS WORK ON DRESSES Section work or complete garment Steady—good pay nice conditions Union Shop ROYAL FROCKS 64 W 23 Street (4th Fl.) OR 5-4511 (Between 5th and 6th Aves)

INVENTORY CLERK — MALE Good salary must be good at figures also teletype operators female Steady nice working conditions work near home DAVID SMITH 234 46th Street Brooklyn Call GE 9-5600 — ext 234

COMMERCIAL ALTERATIONS Refrigeration and Air Conditioned service Installation and Repairs — all work guaranteed Allan Blueford 294 Gates Ave Brooklyn, N.Y. Call 789-5246

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS 10x16 Finished Basements for only \$590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

HUNGARIAN KITCHEN superbly catered — authentic cuisine dining room for dinner weekdays 5-8:30, Fri. Sat. 5-9:30 Sunday 3 to 8:30 closed Tues. 312 Irvington Avenue South Orange N.J. For res call 201 762-5210 — Free parking in rear.

BRONCO CHARLIE'S Original Log Cabin Restaurant Montauk Highway Oakdale, L.I., N.Y. German-American cuisine, Sauerbraten and Dumplings our specialty... Table d'Hote from 12 to 3 o'clock, A la Carte from 12 to 10 P.M. Bring your family to dinner, children's portions served, delicious homebaked pies & tarts. Open all year round. Plenty of parking space.

L & D TRUCKING No Job Too Big or Too Small (2) 68 Vans 3 Men All Work Guaranteed Call 892-1980 or 823-8407

Delux Control Panel installed right over your bed. It controls lights, hi-fi, speakers and other electrical objects. All can be controlled right from the bed. For information call Robert Electric Repair, 962-2865. 58 W 126th Street, New York City.

OPERATORS experienced on Skirts for single needle machines. Steady light work Also FLOOR LADY Experienced — good pay CAPITAL INC 638-4567 38 - 6th Ave. Brooklyn

ANDREWS WEST WELDING SERVICE & REPAIRS Industrial commercial and domestic all work done at reasonable rates— all work guaranteed. Call ST 3-6660 for fast prompt service.

Thoroughly Experienced CARBON COLLATOR Steady work \$90 a week to start PREFERRED BINDERY 101 Crosby Street N. Y. C. Call WO 6-2865

GUARDS full time security work — pleasant surroundings, uniforms furnished, fringe benefits. Splendid opportunity for intelligent men. Must have a car and a telephone. Call and ask for Mr. DiMartino, 716 - 244-3400.

LIGHT HAULING LOW LOW RATES Evenings and Saturdays ROM MORRIS & ROM MYERS Phone 292-5831 or 588-4017 Bronx

Doc Soul and His Red Hot Record Machine Entertainment for all occasions: parties, diskoteks, wedding receptions, cocktail sips — For the best in music, contact Doc Soul at his Soul Clinic 529-2914. Also comes with band — Bandah Thomas Jr. production.

Lietuviška vasarvietė BANGA

CAPE COD, MASS.
Great Marsh Rd. — Centerville, Mass./

Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach • Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgi • Skanus lietuviški valgiai • Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui • Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio • Šalia BANGOS randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis • Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKŠTIENĖ
76 Alicia Road, Dorchester, Mass. 02124 — Tel. (617) 282-8046
o po birželio 1 d.:
BANGA
P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass. — Tel. (617) 775-4633

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY

Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorke per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmd. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N. Y. Tel. (518) NH 4-5071

FAITH

Universal Serminenėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer

universal FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbelis, Dir.
PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VIŠOSE KAPINĖSE

Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą

HOLLANDER CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
AP 7-2332

PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarėjimui sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasidės birželio 28 ir tęsis iki liepos 26. Visų rūšių sportas, graži gamta kartu su lituanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

DARBININKAS

NEW YORKO
VAIŠIENOS

Spaustuve
Administracija

GL 5-7068
GL 2-6916
GL 2-2923
GL 5-7281

Kun. Jonas Pakalniškis Lietuvos Skautų Sąjungos penktoji tautinė stovykla, kuri įvyks liepos 8-20 Rako stovyklavietėje, Custer, Mich., su brolijos pastovyklės kapelionu.

Angeli Karalienės metinis piknikas, 80-tasis iš eilės, šiais metais bus liepos 14 Jamaicoje, toje pačioje vietoje kaip ir višada.

Kun. Pranciškus Geisčiūnas, naujasis Balfo centro reikalų vedėjas į New Yorką atvyko birželio 11 ir jau pradėjo eiti pareigas.

Jadvyga Matulaitienė, trečioji tautinių šokių šventės meno vadovė, šį savaitgalį vyks į Bostoną, kur susipažins su Bostono tautinės šokių grupės parengtais šokiais.

Kas nori pailsėti, praleisti atostogas ar sustoti savaitgaliais, gali užsukti į lietuvišką vasarvietę Cossackie, N.Y., Catskill kalnuose. Gražios maudynės prie Hudson upės. Maistas ir butas savaitei tik 40 dol. asmeniui. Kambariai užsakomi iš anksto adresu: Mrs. Albina Motiejūnas, 2 North St., Cossackie, N.Y. 12051. Telef.: code 518, 731-8869.

Atostogos Kanadoje
70 mylių nuo Montrealio, Laurentian kalnuose, prie gražaus didelio smėlėto ežero, išnuomojami vasarnamiai. Puiki vieta poilsiui, taip pat gera proga aplankyti Expo 1968. Prašome užsakyti iš anksto adresu: A. Gaurys, 7730 Broadway St. La Salle, Montreal 32, Que. Canada. Tel. 366-8528.

Litas Investing Co., Inc. praneša, kad metinis akcininkų susirinkimas bus šį sekmadienį, birželio 16, 2 v. popiet A. Skėrio vasarvietėje, Panamoka Trail, Lake Panamoka, Long Island. Kelionės plane, kurį išsiuntinėjimo nariams, įsibrovė klaida. Long Island Expressway dar nėra baigtas ligi galo. Dėl to geriausia važiuoti Northern State Parkway ligi galo, pasukti į Route 25 ir važiuoti iki Lake Panamoka. Lietuviška publika kviečiama susirinkime dalyvauti.

Suaugusiam vyrui reikalingas kambarys. Jei turinčiam kambarį reikalinga pagalba, ieškas buto gali pagelbėti. Kreiptis: Mr. Dubickas, 1614 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y. 11230.

Parduodami nauji moteriški tautiniai kostiumai, kurių dydis yra 12-14-16. Skambinti vakarais 849-1409.

Išnuomojamas patogus kambarys vyrui. 324 So. 4th St. pirmame aukšte. Brooklyn, N. Y. 11211. Kreiptis rytais iki 12 val. ar telef. EV 4-1232.

Ieškomas butas su trim miegamaisiais Woodhaven, Richmond Hill rajonuose. Skambinti telefonu darbo metu 624-6901 ir prašyti — Algis.

Woodhaven, Queens, parduodamas mūrinis 2 šeimų namas, penkių ir šešių kambarių butai, namas gerai sutvarkytas ir prižiūrėtas, tik 26,000 dolerių. Kreiptis: Pieper Agency, 102-21 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Tel. VI 7-2242.

Maironio mokyklos mokiniai mokyklos baigimo iškilimėse Apreiškimo parapijos salėje. Nuotr. R. Kisieliaus

MAIRONIO MOKYKLOS NAUJA ABITURIENTŲ LAIDA

Birželio 8 Maironio šeštadieninė mokykla baigė mokslo metus. Tą dieną buvo pamaldos Apreiškimo bažnyčioje, paskui klasėse įteikti pažymėjimai, dovanos pažangiesiems mokiniams.

Pirmą kartą Maspeth
Abiturientų išleistuvės buvo ne Apreiškimo parapijos salėje, kuria pasinaudoti pasidarė beveik nebeįmanoma, bet Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Iškilmingas aktas
Iškilmingo akto programą pradėjo mokyklos vedėjas Alfonsas Samušis. Į prezidiumą jis pakvietė visus mokytojus, Lietuvos gen. konsulą A. Simutį, Rytų apygardos mokyklų inspektorių Antaną Masionį, LB

atstovus Joną Šlepetį ir Aleksandrą Vakselį.

Visi jie pasakė sveikinimo kalbas, įteikė ir dovanas, daugiausia knygas. Iš jų pažymėjimai, dovanos pažangiesiems mokiniams — kiekvienam abiturientui įteikta LB nario knygelė.

Kas tie baigiantieji
Siemet mokykla išleidžia 14 laida. Ji ir pati didžiausia — viso baigė 19 mokinių. Štai jie: Rytis Balčiūnas, Daiva Bartkutė, Rimas Birutis, Algis Bružinskas, Tomas Dičpinigaitis, Vytautas Gerulaitis, Rimas Ignaitis, Kęstutis Kafinas, Algis Kidolis, Rasa Kregždytė, Silvija Krivickaitė, Rimas Labutis, Alviša Liktoriūtė, Gintaras Miklas, Saulius Siemaška, Gija Simonaitytė, Edmundas Silkaitis, Monika Vainiūtė, Sigitas Veršelis.

Iš jų geriausiai baigė keturi: Algis Bružinskas, Vytautas Gerulaitis, Rasa Kregždytė ir Sigitas Veršelis. Jų vidurinis pažymys, skaitant penketuko sistema, būtų 4.8; skaitant 100 sistema, būtų 96.

Baigiamieji egzaminai buvo iš 4 dalykų: tikybos, lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos ir Lietuvos geografijos.

Mokykloje praleido 1500 valandų
Iš mokyklos vedėjo kalbos paaiškėjo gana įdomių davinų. Visi abiturientai gimę Amerikoje, per 9 metus lietuviškoje mokykloje praleido 1500 valandų, namie lietuviškom pamokom parengti reikėjo 1000 valandų. Į mokyklą juos atvežti padaryta 300 kelionių.

Šie skaičiai rodo, kiek reikia pasiaukojimo ir ištvermės lankyti ir baigti lietuvišką mokyklą.

Gėlė tėveliam
Diplomas išdalijo Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, tėvų komiteto pirmininkė A. Gerulaitienė — knygas. Kiekvienas gavo po gėlę, kurią vėliau padovanavo savo tėvam, atsidėkdam už suteiktą lietuvišką mokslą.

Abiturientų vardu gražią kalbą pasakė Algis Bružinskas, VII klasės vardu kalbėjo Rūta Gerulaitytė.

Abiturientų programa
Po trumpos pertraukos abiturientai surengė ir meninę programą. Deklamavo ir skaitė: Krivickaitė, Kregždytė, Birutis, Ignaitis, Siemaška ir Miklas. Pianu skambino Gerulaitis, Veršelis, akordeonu grojo Silkaitis.

Tuo ir buvo baigta oficialioji dalis. Vėliau buvo vaisės, kurias parengė išleidžiamųjų mokinių tėvai. Vaisės buvo parengtos skoningai, šokiai buvo tik plokštelių muzika.

Dailininkas V. K. Jonynas buvo padovanojęs paveikslą; laimėjimų būdu jis atiteko A. Česnavičiui.

Maironio mokykla jau veikia 19 metų. Siemet mokslo metų pabaigoje buvo 181 mokinys.

Mokytojai
Mokyklos vedėju yra Alfonsas Samušis. Mokytojavos šie mokytojai:

kun. J. Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas, Ona Balčiūnienė, Ona Barauskienė, Janė Gerdvilienė, Jadvyga Matulaitienė, Aldona Marijošienė, Genė Nutautaitė, Elena Ruzgienė, Rūta Ruzgaitė (pusė metų), Kazimiera Šventoraitienė, Eleonora Urbelenė.

Pagelebėjo asistentės Aušra

L.B.N.J. apygardos ruošiamą Lietuvos dieną įvyks birželio 16, sekmadienį, 1 val. p. Royal Gardens, Rahway, N. J. Bus įvairi programa ir kiti malonumai. Dalyvauja su naujais leidiniais bei muzikos plokštelėmis Darbininko spaustuve, Newark, N.J., dėstydam 7 ir 9 klases mokiniams anglų kalbą ir istoriją, vesdama specialią skaitymo laboratoriją.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių tremtinių, kurie komunistų iš Lietuvos buvo ištremiti į Sibirą, minėjimas bus birželio 16. Sv. Petro parapijos bažnyčioje 10 val. ryto mišias aukos ir pamokslą pasakys vyskupas V. Brizgys. Antroji minėjimo dalis vyks 3 val. popiet Liet. Piliiečių draugijos namų salėje.

Bostono šeštadieninė lituanistikos mokykla birželio 8 užbaigė mokslo metus. Užbaigimo proga parapijos bažnyčioje įvyko pamaldos. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. A. Baltrušūnas. Po pamaldų salėje po bažnyčia įvyko mokslo užbaigimo aktas ir meninė programa, kurią atliko kiekviena klasė. Ta proga šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas parapijai įteikė 350 dol.

Kregždytė ir Astra Ruzgaitė. Tėvų komitetas
Mokytojam talkino tėvų komitetas, kuriam, kaip paprastai, tenka nemaža rūpesčių. Siemet tėvų komitetui vadovavo Aldona Gerulaitienė, vicepirm. buvo Antanas Bobelis, išd. Vytautas Kulpas, sekr. Mindaugas Jankauskas, valdybos narys A. Verba.

Tėvų komitetas nesigaili savo darbo, nes štai baigti mokslo metai, išleista pati didžiausia mokyklos laida. Auklėta, mokyta, ugdyta lietuvių, o ji gyva bus tik per jaunuosius žmones, kurie ateis ir išjungs ir dirbs savai tautai. (p.j.)

GRAŽI DOVANA MOKYKLOS BAIGIMO PROGA
Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokyti lietuvių kalbą: *Lithuanian Reader for Self-Instruction.* Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršeliais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Tremtinių Brolijos pamaldos ir susirinkimas bus birželio 16 d. 2:30 val. popiet parapijos bažnyčioje.

Mišių tarnautojų išvažiavimas bus birželio 24. Ta proga kun. A. Janiūnas parapijos biuletenyje padėjo visiem parapičiam, kurie sekmadieniais perka sekmadieninius laikraščius prie parapijos bažnyčios arba koplyčios. Už parduodamus laikraščius gaunamas pelnas eina mišių tarnautojų fondui. Iš šio fondo nuperkamos patarnautojam sutanos ir kamžos. Taip pat vasaros metu surošijama vienos dienos išskyta.

Kun. A. Janiūnas birželio 16 išvyks vasaros atostogų.

Mirusieji
Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje mišių palaidoti šie asmenys:

Frank Kviraga (gegužės 28) 80 m. amžiaus, gyvenęs 237 W. 3-čia gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko seserį. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Clara Wassel (gegužės 29) 79 m. amžiaus, gyvenusi 10 Dorset, Dorchester. Nuliūdime paliko dvi dukteris ir sūnų. Palaidota Naujos Kalvarijos kapinėse.

Padėka

“Eglutės” redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja Bostono jaunučiam ateitininkam už 100 dol. auką, įteiktą “Eglutės” šventės proga, birželio 2. Jaunieji ateitininkai “Eglutei” padovanojo pelną jų su rengto vaidinimo, kuris buvo pastatytas Bostone ir susilaukė daug dėmesio apylinkės lietuviuose. Tas pats vaidinimas Alės Rūtos “Nunešk, upeli, žašų vargus” pradžiuo ir “Eglutės” šventės dalyvius Putname. Didelis ačiū ir vaidinimo režiserei Janinai Ambraziejenei bei būrelio globėjai ir šio įvyki organizatorei Česlova Aleksonienei. Tokio šaunaus jaunimo mylima, “Eglutė” tikrai pasistengs augti, žaliuoti ir klestėti, anot jai įteikto linkėjimo.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda **NEW YORKE**
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schliefer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — **NEW YORK** — Lietuvos ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

VISI KELIAI VEDA Į CHICAGĄ!

1968 m. liepos mėn. 7 dieną, 3 val. po pietų
JAV ir KANADOS LIETUVIŲ
III TAUTINIŲ ŠOKIŲ
ŠVENTĖ

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

42nd and South Halsted Street

Bilietų kainos: \$7, 6, 5, 4, 3 ir 2.

Ložės bilietas — \$10.00

Ložėse yra po 6, 8, 10 ir 12 vietų.

Gaunami Marginiuose — 2511 W. 69th Street, Chicago, Ill. 60629
Tel. PR 8-4585

Paštu bilietai užsakomi, atsiunčiant čekį ar piniginių orderį su sau adresuotu voku ir pašto ženklu, šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
2511 WEST 69th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Užsakymui prašome pasinaudoti šia atkarpa:

Prašau prisiųsti bilietų po dol.

Vardas ir pavardė

Adresas

Telefonas

Šventės išvakarėse, liepos 6 d., 8 val. vak.

GRANDIOZINIS BALIUS

Arlington Park Race Track Club

Stalas 10 asmenų — \$6.50 asmeniui • Bilietai gaunami “Marginiuose”

Dženeta Bioševaitė

BAIGĖ MOKSLĄ

Dženeta Bioševaitė, mokytojos Marijos ir dipl. inž. Valėjaus Bioševų duktė, Harrison, N.J., birželio 4 gavo iš Jersey City valstybinės kolegijos Master of Art diplomą.

Dženeta su tėvais 1951 emigravo į JAV, apsigyveno New Jersey, kur 1961 baigė Harrisone gimnaziją ir Newarko Pianoforte muzikos mokyklą ir įstojo į J. C. valstybinę kolegiją, kurią baigė 1965 “Bachelor of Art” laipsniu.

1964 studijų tikslais važinėjo po Europą ir aplankė Belgiją, Vokietiją, Šveicariją, Italiją, Graikiją, Prancūziją ir Angliją.

Šiais metais New Jersey mokyklų vedėjų suvažiavime Rutgers universitete New Brunswick, N.J. skaitė pranešimą, būdama jauniausia suvažiavimo pranešėja.

Siuo metu Dženeta mokytoja Webster vidurinėje mokykloje, Newark, N.J., dėstydam 7 ir 9 klases mokiniams anglų kalbą ir istoriją, vesdama specialią skaitymo laboratoriją.

Mylimai mamytei

A † A

ROŽEI JANULIENEI

mirus, likusiom dukrom Nelei ir Teresei, žentui Joe Thomui ir keturiem anūkam, gyvenantiem Long Island, gilia užuojautą reiškia ir kartu liūdi

KMS 29 kuopa